

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING 2012

STIFTELSEN FÖR KUNSKAPS-
OCH KOMPETENSUTVECKLING

Idé, projektledning och grafisk formgivning: Yra
Skribent: Tom Hård af Segerstad
Foto: Johan Olsson
Tryck: Larsson Offsettryck 2012

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

VD har ordet	2
En aktiv och ibland ”jobbig” finansiär	5
Verksamhetschefens syn på profilering	6
Facit för 2012: 361 beviljade miljoner!	8
Stort stöd till nya forskningsprofiler och företagsforskarskolor	10
Utllysningar	12
KK-stiftelsens sex verksamhetsområden	12
2012 års utlysningar	14
Forskarskola för experter – nyhet som lanseras 2013	18
IT i Högre Utbildning möter nya behov av nätbaserat lärande	19
Ansökan	20
Rektorn är spindeln i nätet	20
Bedömning	22
Många kriterier blev fyra	22
Inget lämnas åt slumpen när ansökningar om forskningsmedel bedöms	24
Ett världsomspännande nätverk av experter	26
Donald Huisingh: Målet är win-win-win!	28
Genomförande	30
Nära dialog – en grundsten i KK-stiftelsens arbete	30
Några frågor till Stefan Bengtsson, rektor vid Malmö högskola	32
Några frågor till Tomas Lagerberg, ABB	33
Resultat och utvärdering	34
ProSpekt: Fem unga forskare om sina forskningsprojekt	34
Nio av tio företag vill ha ökat samarbete med akademien!	36
HÖG en stor framgång visar ny undersökning	38
All time high!	40
Sveriges 17 nya lärosäten	42
Svensk forskning står inför stora utmaningar	48
Debattinlägg av Madelene Sandström i Göteborgs-Posten	50
En aktiv debattör	52
KK-stiftelsen: En utåtriktad verksamhet	54
Detta är KK-stiftelsens forskningsnätverk 2012. Värde: 750 miljoner!	56
Beviljade projekt 2012	58
Styrelse	60
Ledningsgrupp	61

ÅRSREDOVISNING

Förvaltningsberättelse	65
Resultaträkning	75
Balansräkning	76
Noter	78
Revisionsberättelse	84

”Under året har våra forskningsbidrag till de nya lärosätena ökat påtagligt, nästan fördubblats!”

UNDER ÅRET SOM GÅTT har vi fortsatt att utveckla KK-stiftelsens insatser så att de stärker Sveriges konkurrenskraft. Våra stadgar förmedlar tydligt att KK-stiftelsen ska stödja uppbyggnaden av starka forskningsmiljöer. Det gör vi genom att finansiera forskning och kompetensutveckling på avancerad nivå vid Sveriges nya universitet och högskolor, framför allt när forskningen utförs i samproduktion med näringslivet.

Under hösten presenterade regeringen sin forsknings- och innovationsproposition 2012/13:30. Jag kan konstatera att vi också drar samma slutsats som regeringen ger uttryck för i propositionen, där de skriver att det är "...avgörande för tillväxt och välfärd att forskningsbaserad kunskap kommer samhället till nytta, bl.a. genom att den ger upphov till innovationer som möter behov och efterfrågan i samhället. Nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap är av värde för såväl privata som offentliga verksamheter. Innovationer stärker det svenska näringslivets konkurrenskraft och kan göra det möjligt att finna lösningar på de globala samhällsutmaningarna."

Jag kunde inte sagt det bättre själv, men det är viktigt att ord blir till handling. Och det är detta som KK-stiftelsen verkar för genom sina ökade satsningar.

Under året har våra forskningsbidrag till de nya lärosätena ökat påtagligt, nästan fördubblats. Samtidigt har programsatsningarna fokuserats. Kraven och förväntningarna på dem vi finansierar har blivit mycket tydligare, bland annat genom vår strategiska portfölj av program, utveckling av kriterierna, resultatuppföljning och långsiktighet; numera aviserar vi våra utlysningar tre år i förväg för att ge lärosätena bättre möjlighet att planera och kvalitetssäkra sina forskningsprojekt, och för att de ska kunna förbereda sina samarbeten med företagen.

Denna utveckling av KK-stiftelsens verksamhet har skett i nära dialog med lärosätena, inte minst med lärosätenas ledningar, samt andra relevanta aktörer.

JAG KAN KONSTATERA ATT vi ständigt ser bevis på att de forsknings-samarbeten som vi stöder både

skapar akademiska resultat och utveckling av forskningsmiljöer och utbildning, samt stärker företagens konkurrenskraft. Samproduktionen skapar mervärden och effekter som inte hade utvecklats om aktörerna arbetat var för sig. Metoden har unika egenskaper som stimulerar såväl vetenskapliga utmaningar som innovation och lösningar i

”Samproduktionen skapar mervärden och effekter som inte hade utvecklats om aktörerna arbetat var för sig.”

näringslivet. I våra återkommande uppföljningar av HÖG-projekten, denna gång HÖG09, har bekräftat denna slutsats.

I en annan undersökning, som vi lät Novus göra, visas dessutom tydligt att mer företagsnära forskning kan stoppa den FoU-flykt som Sverige sett oroväckande exempel

på under året. Nio av tio av Sveriges största exportföretag säger enligt undersökningen att samarbetet mellan näringsliv och akademi måste öka. Över tre fjärdedelar säger att den geografiska närheten till ett lärosäte är viktig för rekrytering och för tillgången till kompetensutveckling, samtidigt som närmare 80 procent uppger att de till och med skulle kunna öka sin forskning i landet om regeringen satsade mer på företagsnära och behovsmotiverad forskning.

De nya lärosätena – med sin omedelbara närhet och öppenhet till näringslivet – spelar en mycket viktig roll i detta, och är i en klass för sig när det gäller att interagera med sin omgivning.

DET ÄR VIKTIGT ATT POÄNGTERA att KK-stiftelsen inte stöder dessa samarbeten för samarbetenas egen skull. Jag vågar påstå att stiftelsen är mer krävande än många andra finansiärer; alla insatser ska hålla mycket hög kvalitet. I beredningen

granskas idéerna i ansökningarna i detalj av en kvalificerad grupp sakkunniga från både akademi och näringsliv. Vi har ett nätverk av närmare 500 forskare och experter runt om i världen som bedömer samtliga ansökningar utifrån kriterierna: Vetenskaplig kvalitet, Nyttan för näringslivet, Förväntade resultat och effekter, och Genomförbarhet.

Denna noggrannhet hjälper oss inte bara att i tid upptäcka eventuella svagheter i en ansökan. Förutsättningarna för att kunna hitta guld-kornen, de epokgörande idéerna, med potential för framtiden är mycket god. Det är inte gamla meriter som belönas, utan potentialen i projektförslagen och deltagarna.

EN AVGÖRANDE UTGÅNGSPUNKT för stiftelsens verksamhet är att vi vill att högskolorna och de nya universiteten aktivt arbetar med ambitionen att profilera sitt lärosäte. Profileringen bör omfatta såväl

”KK-stiftelsens modell för forskningsprojekt byggda på 50/50-samverkan mellan akademi och näringsliv väcker allt större uppmärksamhet utomlands.”

akademisk styrka (forskning och utbildning) som samverkan med näringslivet och det omgivande samhället. KK-stiftelsen förutsätter dock att lärosätena själva väljer nischer och inriktning för denna profilering. Det är inte KK-stiftelsen som ska styra eller ange vad de bör satsa på. Däremot vill vi se en strategi som sträcker sig utöver en förstärkning av högskolans akademiska positionering. Strategin ska visa akademisk styrka

samt samverkan med näringsliv och samhälle, inte bara regionalt utan även på nationell nivå. Detta bör även inkludera relationer med såväl forskningsinstituterna som med andra lärosäten. Samtidigt omfattar våra satsningar krav på att forskningen integreras med utbildningen.

KK-stiftelsens modell för forskningsprojekt byggda på 50/50-samverkan mellan akademi och näringsliv väcker också allt större uppmärksamhet utomlands. Under året har vi haft besök från länder både inom och utanför EU som varit intresserade av hur vi arbetar. Våra sakkunniga ute i världen fungerar också som ambassadörer för KK-stiftelsens idé.

Under 2013 kommer vi att förfinna våra verktyg och förhoppningsvis presentera nya spännande och effektiva programformer. Vi ser redan nu att de lärosäten och företag som anammat KK-stiftel-

sens utbud har upplevt att det gör skillnad. Genom att skapa grund för ännu bättre kunskaper och ännu högre kompetens hoppas vi i stiftelsen att få se fler fruktbara samarbeten mellan lärosäten, institut och företag. Detta livslånga lärande är en förutsättning för att skapa tillväxt och välfärd i Sverige, idag och i framtiden.

Madelene Sandström
vd

KK-stiftelsen

STIFTELSEN FÖR KUNSKAPS- OCH KOMPETENSUTVECKLING

En aktiv och ibland ”jobbig” finansiär

KK-stiftelsen har genom åren byggt upp något av en särställning bland svenska forskningsfinansiärer. Ingen annan följer förmodligen projekten lika intensivt från start till mål som vi gör.

Stiftelsen har utvecklat en noga genomtänkt arbetsgång, och har ett långsiktigt perspektiv på den forskning som vi finansierar. Vi har två utlysningstillfällen per år, vilket skapar förutsättningar för att lärosätena ska kunna planera sin verksamhet bättre. Ett brett nätverk av experter och bedömare säkerställer att ansökningarna följer våra fyra kriterier: Vetenskaplig

kvalitet, Nyttä för näringslivet, Förväntade resultat och effekter, samt Genomförande. Vi följer kontinuerligt upp projekten, för att säkerställa att de uppnår det vi kommit överens om.

Vi är med andra ord en aktiv och ibland rentav jobbig finansiär. Allt detta för att vår finansiering ska generera största möjliga nytta för såväl medverkande företag som forskare i akademien.

STIFTELSEN FÖR KUNSKAPS- OCH KOMPETENSUTVECKLING GRUNDADES 1994 av Sveriges regering, som menade att kunskapsutveckling och förnyelse är centrala för Sveriges konkurrenskraft och framtid. Uppdraget var, och är, att stärka Sveriges konkurrenskraft genom att finansiera forskning och kompetensutveckling på avancerad nivå vid landets nya lärosäten, under förutsättning att näringslivet går in med lika mycket.

STARTKAPITALET UTGJORDES AV 3,6 MILJARDER KRONOR. Fram till och med december 2012 har vi betalat ut 8,1 miljarder kronor, och har kvar knappt 7 miljarder. Ett bevis på att insatsen förvaltats mycket väl. Genom åren har KK-stiftelsens verksamhet vuxit till en hel galax av fruktbara samarbeten mellan lärosäten och företag i över 2.100 projekt.

**”Vårt engagemang är helt unikt och
bäddar för framgångsrik forskning!”**

Stefan Östholm, verksamhetschef KK-stiftelsen

En central punkt i KK-stiftelsens arbete är önskan att de nya lärosätena ska sträva mot profilering av sina verksamheter. Profileringen bör omfatta *både* akademisk styrka *och* samverkan med näringslivet och det omgivande samhället. Denna målsättning tillsammans med en fortlöpande dialog med lärosätena gör KK-stiftelsen unik inom svensk forskningsfinansiering.

– Vi vill se strategier som sträcker sig längre än förstärkning av lärosätenas akademiska positioneringar, säger stiftelsens verksamhetschef Stefan Östholm. Inte bara regionalt, utan även på nationell nivå.

Inget lärosäte kan vara bäst på allt!

– För att våra pengar ska göra maximal nytta, uppmuntrar vi varje lärosäte att bestämma sig för några få styrkeområden och koncentrera sig på dem.

Frågor som behöver besvaras är till exempel:

- Vilken roll kan lärosätet ta i det svenska forskningslandskapet?
- Vilka forskare kan man mobilisera?
- Finns inspirerande och samarbetsvilligt näringsliv i närheten?

Fler upptäcker möjligheterna

De flesta andra forskningsfinansierare stöder inte profilering och en successiv uppbyggnad av forskningsverksamheten. KK-stiftelsens portfölj av finansieringsformer erbjuder sålunda extra stor möjlighet för ett lärosäte att successivt bygga sin styrka som aktör, såväl regionalt, nationellt som internationellt.

– De senaste åren har vi jobbat ambitiöst med att förfinas dessa verktyg, betonar Stefan Östholm.

Till de KK-program som bäddat för nya forskargrupperingar hör

inte minst HÖG (stöd till forskningsprojekt), Strategiska Rekryteringar (stöd för anställning på avancerad nivå) och Forskningsprofiler (stöd till uppbyggnad av internationellt konkurrenskraftiga forskningsmiljöer inom för näringslivet intressant kunskapsområde).

– Några av Sveriges nya lärosäten har lyckats bygga sig så starka att de inom sina profileringar numera är

lärosäten som idag lider brist på statliga forskningsanslag.

Växande utländskt intresse

Mindre lärosäten är ofta bra på att profilera sig och har visioner och strategier för detta. Tyvärr har de inte alltid ekonomiska muskler att göra det fullt ut.

– Då är KK-stiftelsens programportfölj ett starkt stöd, avslutar Stefan

”Vi vill se strategier även på nationell nivå!”

bland de bästa, både nationellt och i Europa. Fler och fler upptäcker de möjligheter som KK-stiftelsen erbjuder och utvecklar sina strategier och samarbeten med näringslivet.

Nyheter inför 2013

En stor nyhet som KK-stiftelsen arbetat med under året, för att presentera under 2013, är kompetensutbildning för näringslivet, ungefär som de Industrial Graduate Schools som finns på flera håll i världen.

– Dagens företagsforskarskolor är bra. Men nu vill vi ta ytterligare ett steg för att stärka profileringen. Det bäddar för en hållbar utveckling av verksamheten vid de nya

Östholm. Till vår glädje börjar vi se resultatet av vår strategiskt utformade finansiering. Och det börjar spridas. Fler och fler, även forskningsfinansierare utomlands, intresserar sig för KK-stiftelsen och vårt arbetssätt.

KK-stiftelsens stöd till uppbyggnad av starka forskningsmiljöer är helt i linje med regeringens ambitioner. Det framgår av forsknings- och innovationsproposition 2012/13:30, där det bland annat står: *”Regeringen uttalade att den ser positivt på att universitet och högskolor stärker kopplingen mellan utbildning, forskning och innovation och att lärosätena i sina strategier utifrån detta perspektiv utvecklar samverkansformer med det omgivande samhället.”*

FACIT FÖR 2012:

361

beviljade miljoner!

Under 2012 års möten i KK-stiftelsens styrelse beviljades sammanlagt 361 miljoner kronor för finansiering av olika forskningsprojekt. Eftersom stadgarna stipulerar att näringslivet ska bidra med motsvarande belopp, kan man med fog påstå att svensk forskning under året fick ett stöd värt drygt 700 miljoner genom stiftelsens arbete.

NÄRINGSMINISTER ANNIE LÖÖF VAR INTE SEN ATT UTTRYCKA SIN TILLFREDSSTÄLLELSE ÖVER KK-STIFTELSENS FORSKNINGSSTÖD:

”Sverige behöver mer samverkan mellan högskolor, universitet och näringsliv för att skapa fler jobb och stå starkt i den globala konkurrensen. Den investering som KK-stiftelsen och företagen nu gör i forskningssamarbeten vid de nya lärosätena förverkligar målen i den nationella innovationsstrategin som presenterades i oktober.”

FOTO: KRISTIAN POHL

Största delen av denna satsning skedde traditionsenligt vid ett styrelsemöte i december. Då fattade man beslut om att fördela hela 250 miljoner kronor på närmare 40 olika forskningsprojekt på lärosäten runt om i landet – förutsatt att de bedrivs i samproduktion med näringslivet.

Uppmärksammat i affärspressen

Den 15 december skrev Dagens Industri:

”KK-stiftelsens vd Madelene Sandström har stora förhoppningar på samarbetet. Hon pekar på en amerikansk undersökning som visar att företag som arbetar nära universiteten växer betydligt snabbare än genomsnittet.

– Det är ett problem att forskningsresultat inte alltid kommer till användning i näringslivet. Genom att bedriva de här projekten i nära samarbete med företagen kan vi garantera att resultatet är behovsanpassat och verkligen används.”

Välkända företag medverkar

Störst stöd, 36 miljoner kronor var, fick forskningsprofilerna ”Inbyggda sensorsystem för hälsa” och ”Framtidens energi” vid Mälardalens Högskola samt ”Modelldriven utveckling och beslutsstöd” vid Blekinge Tekniska Högskola. Vid den sistnämnda handlar det om totalt cirka 90 miljoner kronor under sex år för uppbyggnad av en stark forskningsmiljö. Den ska stötta svensk industri i att ta fram och utveckla framtidens produkt- och tjänstelösningar.

Medverkande företag i dessa forskningsprojekt är bland annat GKN Aerospace, ABB, VafabMiljö, Tetra Pak Packaging Solutions, Volvo CE, Avalon Innovation, Erics-

son Research, Hök Instrument och Medfield Diagnostics.

Pengar till forskarskolor

Vidare beviljades Högskolan i Gävle 22 miljoner kronor och Högskolan i Halmstad 14 miljoner kronor för att

projekt, som får mellan 600 000 kronor och 6,1 miljoner kronor. De ska bedriva forskning kring exempelvis metoder för fastställande av skogsplantors status, silverbeläggning på Rheo-gjutet aluminium, rent vatten och hållbart utnyttjande

”Jag välkomnar denna satsning, vi behöver kommersialisera ny kunskap för att skapa tillväxt och välfärd!” ANNIE LÖÖF

starta företagsforskskolor för doktorander med anställning i näringslivet. Företagsforskskolan i Gävle är särskilt intressant eftersom det är ett samarbete mellan Högskolorna i Gävle, Dalarna och Mälardalen. Forskskolan i Halmstad byggs upp kring forskning om inbyggda och intelligenta system.

16 projektstöd

Utöver detta beviljade KK-stiftelsen 50 miljoner kronor till 16 olika

av avloppsslam, anti-inflammatoriskt preparat för behandling av kardiovaskulär sjukdom samt genomtränglighet i polymera nanokompositer.

Stort stöd till tre nya forskningsprofiler

I december 2012 beslöt KK-stiftelsen att bevilja 36 miljoner kronor var till tre nya forskningsprofiler: *Framtidens energi* och *Inbyggda sensorsystem för hälsa* vid Mälardalens högskola, samt *Modelldriven utveckling och beslutsstöd* vid Blekinge tekniska högskola.

– Inbyggda sensorsystem för hälsa (ESS-H) handlar om nya metoder för övervakning av bland annat puls, EKG, andning och temperatur, säger Maria Lindén, forskningsledare och docent i medicinteknik vid MDH. Målet är att förhindra och fånga upp sjukdomstillstånd, innan de blir för allvarliga, genom

ny teknik i hemmiljö. Profilen syftar också till att förbättra arbetshälsan genom monitorering av operatörer och förare i farliga miljöer.

Genom stödet från KK-stiftelsen får Maria Lindén och hennes forskarteam bland annat möjlighet att köpa utrustning och arbetstid.

– Vår stora utmaning är att integ-

rera hård- och mjukvara i form av smidiga och lättburna sensorer med trådlös överföring och effektiv insamling, bearbetning och presentation av data. Stödet ger oss bland annat också möjlighet att öka personalens kompetens hos de medverkande företagen, till exempel genom industridoktorander.

Den andra forskningsprofilen vid Mälardalens högskola som fått stöd, *Framtidens energi*, syftar till ökad användning av biogas, solenergi och bioavfall.

– Finansieringen tryggar vårt samarbete med MDH flera år fram-

BLEKINGE TEKNISKA HÖGSKOLA MODELLDRIVEN UTVECKLING OCH BESLUTSSTÖD

Medverkande företag är bl a: Dynapac Compaction Equipment, Tetra Pak Packaging Solutions AB, GKN Aerospace Engine Systems och Volvo Construction Equipment.

KK-stiftelsen, näringslivet och lärosätet bidrar med en tredjedel vardera = sammanlagt cirka 90 miljoner på sex år.

MÄLARDALENS HÖGSKOLA

INBYGGDA SENSORSYSTEM FÖR HÄLSA

Medverkande företag är bl a: Cambio, Ettplan, Medfield Diagnostics, Quality Pharma samt kommuner och landsting i regionen.

FRAMTIDENS ENERGI

Medverkande företag är bl a: ABB, VAFAB Miljö, Eskilstuna Energi och Miljö och YIT.

KK-stiftelsen bidrar sammanlagt med 72 miljoner, näringslivet med 43 miljoner och lärosätet med resterande medel = sammanlagt 143 miljoner på sex år.

◀ Tre av de forskare som deltar i *Inbyggda sensorsystem för hälsa* samlade i labbet. Från vänster: Therese Jagestig Bjurquist, Peter Funk och Maria Lindén.

över, säger Carina Färm, ny VD vid Eskilstuna Energi och Miljö. Samarbetet ger också intressanta projekt och examensarbeten för studenterna som gör att de kommer ut i arbetslivet.

Båda forskningsområdena utgör nationella framtidsbranscher med stort kommersiellt intresse som redan idag har en stark förankring i Mälardalsregionen.

Den tredje profilen, *Modelldriven utveckling och beslutsstöd* vid Blekinge tekniska högskola, ska stötta svensk industri i utvecklingen av framtidens produkt- och tjänstelösningar.

36 miljoner till två nya företagsforskskolor

– doktorander på företag höjer kompetensen

2012 beviljade KK-stiftelsen sammanlagt 36 miljoner kronor i stöd till två nya företagsforskskolor: EISIGS vid Högskolan i Halmstad samt REESBE vid Högskolan i Gävle.

– EISIGS står för 'Embedded Intelligent Systems Industrial Graduate School' upplyser Magnus Jonsson som är professor i realtidsdatorsystem vid Högskolan i Halmstad. Stödet på 14 miljoner kronor från KK-stiftelsen ger oss möjlighet att öka antalet doktorander och seniora forskare. Vidare genererar samproduktionen ypperliga företagskontakter, och vi har utvecklat bra rutiner för forskning samtidigt som man är anställd i näringslivet.

MAGNUS JONSSON
FOTO: HÖGSKOLAN I HALMSTAD

Stiftelsen mycket engagerad

Magnus Jonsson och hans medarbetare har regelbundna träffar med representanter för KK-stiftelsen.

– Vi har fått god hjälp i utvecklingen av forskarskolor och upplever stiftelsen som mycket lyhörd och kreativ vad gäller nya forskningsprojekt. Till våra samverkande företag hör HMS Industrial Networks

AB, Swedish Adrenaline AB, SAAB AB, QAMCOM AB och SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut.

Samarbete mellan tre lärosäten

Högskolan i Gävle (HIG) beviljades 22 miljoner kronor för att starta företagsforskskolan Resurseffektiva energisystem i byggd miljö (REESBEE) i samarbete med Mälardalens högskola och Högskolan Dalarna samt näringslivet i de tre regionerna.

– Att samverka med högskolan är en väg för oss att utveckla våra tjänster och processer så att vi kan hävda oss i en tuff konkurrens, säger Per Laurell, VD på Gävle Energi.

EN FORSKARSKOLA är en samarbetsmodell som underlättar för näringsliv och högskola att mötas i gemensam forskning. Modellen ger som regel goda akademiska resultat och ökar näringslivets konkurrenskraft genom att produkter, tjänster och processer förbättras och utvecklas.

Forskningen bedrivs i hög utsträckning av doktorander som är anställda inom näringslivet. Forskningshandleadarna finns vid lärosätet.

KK-stiftelsens sex verksamhetsområden

KK-stiftelsen arbetar inom sex verksamhetsområden som tillsammans och var för sig bidrar till att utveckla och stärka den profilerade forskningen vid de nya lärosätena och konkurrenskraften i näringslivet.

1. Forska

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling finansierar så kallade HÖG-forskningsprojekt i samproduktion mellan forskare och näringsliv som är kopplade till en tydlig frågeställning som går att lösa med begränsad tid och budget.

Vidare finansierar vi forskningsprojekt för nydisputerade (ProSpekt). Förutom att de ska genomföra viktig forskning ihop med näringslivet, är syftet att möjliggöra för dem att utvecklas till självständiga forskare och framtida forskningsledare.

KK-stiftelsen har sedan 1994 delat ut över 900 miljoner kronor till fler än 400 HÖG- och ProSpekt-forskningsprojekt, samtidigt som hundratals företag har varit involverade och investerat minst lika mycket.

PROGRAM: HÖG, ProSpekt

2. Kompetensutveckla på avancerad nivå

Vi bidrar till utveckling av utbildningsprogram, -moduler och -former som omsätter forskningsresultat till ny kompetens inom fokuserade områden för näringslivet. Stödet gäller utbildning på avancerad nivå, IT i högre utbildning, samt adjungering av professor/lektor för utbildning på avancerad nivå. Tusentals företag har hittills medverkat i kompetensutvecklingsprogrammen, och utvecklat nya produkter, nya tjänster och bättre produktionsmetoder. KK-stiftelsen har hittills investerat drygt 500 miljoner kronor inom detta verksamhetsområde.

PROGRAM: Expertkompetens för innovation, IT i högre utbildning

3. Förstärka forskargrupper

Vi stärker befintliga forskningsgrupperingar vid högskolorna och bidrar till ökad tillgång till forskningskompetens inom näringslivet. KK-stiftelsen har här satsat över 60 miljoner kronor på bland annat strategiska rekryteringar och strategisk kunskapsförstärkning av internationella gästprofessorer och adjungerade professorer.

PROGRAM: Strategisk kunskapsförstärkning, Strategiska rekryteringar

4. Forskarutbilda

Vi finansierar forskarskolor med målet att nya lärosäten ska etablera sammanhållna forskarutbildningar, som stärker forskningsmiljöerna inom områden av relevans för näringslivet. Samtliga doktorander har koppling till olika företag. Detta innebär ett rejält kompetenslyft för en hel eller del av en bransch. KK-stiftelsen har hittills investerat drygt 700 miljoner kronor i dessa forskarskolor och företagsdoktorander.

PROGRAM: Företagsforskarskolor

5. Bygga forskningsmiljöer

Vi ger möjlighet till långsiktig uppbyggnad av strategiska, konkurrenskraftiga forskningsmiljöer inom väl avgränsade områden med hög vetenskaplig nivå och näringslivsrelevans. Några exempel: **Centrum för tillämpade autonoma sensorsystem** (Örebro universitet), en av de främsta miljöerna för robotik i Europa. **The New Service Economy** (Karlstads universitet), en av de främsta grupperingarna i Europa inom tjänsteforskning. **Blekinge Engineering Software Qualities** (Blekinge Tekniska Högskola), forskningsmiljö som rankas som nummer elva i världen. Vi stöder även **Institute Excellence Centres**, utvalda forskningsmiljöer vid instituten.

KK-stiftelsen har sammanlagt beviljat anslag till dessa forskningsmiljöer på närmare 850 miljoner kronor, och näringslivet minst lika mycket.

PROGRAM: Forskningsprofiler, SIDUS

6. Utveckla forskningsintensivare lärosäten

KK-miljöer utvecklar forskningsprofilerade och samproducerande lärosäten. Profiler och samproduktion ska genomsyra lärosätets forskningsverksamhet. För att en sådan forskning ska kunna bedrivas med hög kvalitet behövs goda utvecklingsvillkor för forskningen. Dessa villkor tar KK-miljöprogrammet fram samt realiserar och följer upp.

Sedan 2011 finns det tre KK-miljöer.

PROGRAM: KK-miljöer

2012 års utlysningar

– 350 miljoner kronor att ansöka om

Vid vår- och höstlanseringarna 2012 presenterade KK-stiftelsen hela tio stycken utlysningar av forskningsfinansiering. För lärosätena innebär detta att det fanns forskningsmedel på totalt 350 miljoner kronor att ansöka om inom stiftelsens olika program.

VÅRLANSERINGEN 21 MARS

- › HÖG 12
- › Strategiska rekryteringar
- › Företagsforskarskolor
- › Forskningsprofiler
- › SIDUS

HÖSTLANSERINGEN 20 SEPTEMBER

- › ProSpekt 12
- › IT i högre utbildning
- › Adjungerad professor/lektor
- › Strategisk kunskapsförstärkning
- › Expertkompetens för innovation – Steg 2

1 HÖG – Forskningsprojekt vid nya lärosäten

Finansieringsprogrammet HÖG har två syften:

- uppbyggnad och utveckling av forskargrupper
- uppbyggnad och utveckling av forskningsmiljöer

Målet är att främja forskningssamarbetet mellan lärosäten och företag, bidra till utveckling och förnyelse inom områden med potential att utvecklas till större områden samt bädga för nya forskningsområden och grupperingar. HÖG-utlysningen äger rum årligen, och bedömningen sker i två steg.

NYHET: HÖG Tema

Inom utlysningen HÖG 2012 lanserade KK-stiftelsen också HÖG Tema, en möjlighet att söka finansiering av flera projekt inom ett och samma forskningsområde.

2 Strategiska rekryteringar

Riktat sig till lärosätet, inte enskilda forskare. Syftet är att ge bidrag till anställning och inte till identifierade personer. Målet är att hjälpa lärosätet att anställa dels professorer, dels biträdande lektorer. Programmet utlyses varje vår och erbjuder finansiering i upp till fyra år. Lärosäte, näringsliv och KK-stiftelsen bidrar med en tredjedel var av finansieringen.

3 Företagsforskarskolor

Allt fler av de nya lärosätena erhåller examensrätt på forskarnivå. KK-stiftelsen möjliggör för lärosätena att starta, bygga upp och vidareutveckla egna forskarutbildningar, med doktorander anställda i näringslivet. En forskarskola kan innebära ett rejält kompetenslyft för en hel eller del av en bransch. Under 2012 inledde KK-stiftelsen även ett arbete med att förbättra programformen inför 2013.

4 Forskningsprofiler 2012

En av KK-stiftelsens grundbultar är att långsiktigt, under minst sex år, hjälpa de nya lärosätena att profilera sig och bygga upp internationellt konkurrenskraftiga forskningsmiljöer inom väl avgränsade och för näringslivet relevanta kunskapsområden.

Målet är att bidra både till lärosätenas strategiska utveckling inom forskning och utbildning – och samverkande företags utveckling och konkurrenskraft. Stiftelsen bidrar

med finansiering och gärna även med kunskaper, men det åligger lärosäte/näringsliv att självständigt utveckla målen för forskningsmiljöerna och deras verksamheter.

5 SIDUS

SIDUS-programmet lanserades 2012 för att skapa förutsättningar för att lärosäten och industriforskningsinstitut med närliggande och/eller komplementär ämneskompetens tillsammans ska kunna bedriva forskning. Programmets målgrupp är internationellt erkända forskningsmiljöer som redan idag är starka, och som genom forskningssamarbete vill utveckla och förnya delar av sin verksamhet.

I programmet SIDUS ställs inga krav på medfinansiering från näringslivet. En andra utlysning sker 2013.

6 ProSpekt 2012 – Forskningsprojekt för nydisputerade

ProSpekt-programmet startades 2010 och syftar till att ge unga forskare möjlighet att besvara en väl definierad och avgränsad forskningsfråga. Målet är att stärka deras utveckling mot att bli självständiga forskare och samtidigt bidra till utveckling och förnyelse hos samverkande företag.

Programmet ger också lärosätet möjlighet att attrahera unga forskare från andra lärosäten både i Sverige och utomlands. Nya utlysningar inom ProSpekt är planerade årligen.

7 IT i Högre Utbildning

Fler och fler studenter på avancerad nivå arbetar del- eller heltid. Samtidigt används dator, mobil och läsplatta mer och mer för studier. Programmet syftar till att stimulera utveckling av nätbaserade kursmoduler på avancerad nivå, framför allt inom naturvetenskap och teknik:

- med tydlig koppling till aktuell forskning inom profilerat område inom angivna KK-program,
- med inriktning som svarar mot behov av kompetensutveckling i näringslivet,
- med ökad pedagogisk kvalitet,
- som en del i lärosätets långsiktiga strategiska plan.

Målet är att modulerna ska erbjuda hög pedagogisk kvalitet genom innovativ användning av modern teknik, koppling till internationell kompetens samt koppling till verksamhet i företag. Modulerna ska både kunna ingå i utbildningen vid det

egna lärosätet och erbjudas till andra lärosäten och till företag för kompetensutveckling. Programmet ska också locka fler studenter att läsa på distans.

8 Adjungerad professor/lektor för utbildning på avancerad nivå

Syftet med detta program är att stärka näringslivsrelevansen för utbildningar på avancerad nivå genom att knyta ledande personer från näringslivet med djupa kunskaper i utvecklingsarbete till lärosätena.

Programmet ska skapa möjligheter att rekrytera FoU-chefer eller specialister från näringslivet inom dynamiska utvecklingsområden som är viktiga för både den industriella och den vetenskapliga utvecklingen.

Avsikten är att utveckla och genomföra näringslivsinriktad utbildning på avancerad nivå. Framtagna utbildningar ska integreras i lärosätets ordinarie utbildningsverksamhet.

9 Strategisk kunskapsförstärkning

KK-stiftelsen inbjöd 2012 Sveriges nya lärosäten att tillsammans med näringslivet ansöka om finansiering för att kunna anställa:

- internationell gästprofessor som har sin huvudsakliga verksamhet vid ett utländskt lärosäte, under 3 månader till 1 år.
- adjungerad professor, som har sin huvudsakliga verksamhet i näringslivet, på 20–50 procents heltidsbasis under 1 till 3 år.

Avsikten är att underlätta för högskolorna att knyta forskare verksamma i andra länder och/eller inom näringslivet till sig. Därigenom skapas goda förutsättningar för såväl utveckling och förnyelse som ökad forskningskapacitet. KK-stiftelsen och näringslivet står för 90 procent och lärosätet för resterande 10 procent av kostnaderna.

10 Expertkompetens för Innovation – steg 2

Fortsättning på ett tidigare lanserat program för utveckling och genomförande av utbildningar på avancerad nivå. Programmet ska sammanföra lärosätenas starka forskningsmiljöer med företagens strategiska kompetensbehov genom att erbjuda flexibla former av näringslivsinriktade utbildningar.

Detta gör det möjligt för företag att tillgodogöra sig ny forskningsbaserad, relevant kunskap och därmed stärka sin konkurrenskraft. Målet är att ge nyckelpersoner i olika företag ett kompetenslyft för företagsutveckling och innovation och därigenom badda för starka forskningsmiljöer som matchar företagens behov.

SUSANNE ANDERSSON,
SENIOR HANDLÄGGARE PÅ KK-STIFTELSEN

Forskarskola för experter – nyhet som lanseras 2013

KK-stiftelsen har sedan starten

initierat program för forskarutbildning i samproduktion mellan nya lärosäten och företag i form av företagsforskarskolor. På senare år har fler företag förstått värdet av att fler akademiker bland deras anställda ges möjlighet att vidareutbilda sig och doktorera. Denna typ av kompetensutveckling är förstas av stor betydelse för de företag som engagerar sig i forskarskolorna, och inte bara för individerna.

Många gånger kan den anställdes 'frånvaro' under dessa år av utbildning kompenseras genom den interaktion som företagen får med andra företag, forskare och doktorander under forskarutbildningens gång.

Svårt vara borta i 5 år

– Det finns dock tidvis en hake, säger Susanne Andersson, seniorhandläggare på KK-stiftelsen. Företagen kan ha mycket svårt att undvara en doktorerande medarbetare i totalt kanske fem år och dessutom betala vederbörandes lön. Alla företag har inte ekonomiska förutsättningar för detta.

KK-stiftelsen började därför under 2012 att skissa på alternativa upplägg för programmet, som även omfattar forskarutbildningar på licentiatnivå. Istället för fem år, kan de klaras av på halva tiden. Det blir som en variant av forskarutbildningen, där målet är att utbilda experter inom ett visst område, inte en hel akademisk forskarutbildning. I övrigt finns

många likheter med den nuvarande dynamiken i företagsforskarskolorna, det vill säga interaktion mellan akademien och företaget.

Lanseras under 2013

Idén erbjuder en möjlighet för nya parter. För företaget med svårighet att göra större ekonomiska satsningar blir kompetensutveckling i denna stegvisa form mer försvarbar. För såväl lärosätet som för individen medför den ett mindre omfattande åtagande.

– Vi siktar på att kunna presentera ett färdigt program till hösten 2013, säger Susanne Anderson. Under utvecklingsarbetet samarbetar vi med flera lärosäten och företag av olika slag.

IT i Högre Utbildning möter nya behov av nätbaserat lärande

Ett paradigmskifte pågår sedan länge

lite i det tysta inom svensk undervisning på universitetsnivå. Fler och fler bedriver akademiska studier via internet. Därmed har kraven på avancerade informationstekniska lösningar inom detta område ökat kraftigt.

Handläggare av utlysningen IT i Högre Utbildning är Ulf Olsson:

– Det blir allt viktigare för våra lärosäten att bli extra duktiga inom speciella områden. KK-stiftelsen uppmuntrar och stöder sådan profilering. Vi vill genom utlysningen stimulera både forskning och samarbete mellan akademi och näringsliv inom nätbaserat lärande och påskynda utvecklingen av informationstekniken på området. Vi välkomnar användning av nya metoder och modeller.

En helt ny marknad

Antalet högre utbildningar som finns tillgängliga i form av nätbaserat lärande, liksom tillgång till öppet

kursmaterial, ökar ständigt. Detta leder till en ny typ av konkurrens för de nya lärosätena.

– Nu konkurrerar man inte enbart med övriga svenska universitet och högskolor, utan också med världskända institutioner, betonar Ulf Olsson.

Virtuella universitet

Nätbaserat lärande, eller "Technology enhanced learning", blir en allt viktigare konkurrensfaktor för lärosätena. Till detta kommer konkurrens med nya helt virtuella universitet som etableras såväl i Europa som globalt.

– Fler och fler studenter på avancerad nivå arbetar deltid eller heltid. Nya undervisningsformer som denna kan underlätta studierna för många fler sådana studenter och yrkesverksamma.

NÄTBASERAT LÄRANDE GER:

- › förutsättningar för enskilda individers ambition att utveckla sin kompetens eller helt byta yrkesinriktning.
- › nya ingångar för studenter som av olika anledningar inte har möjlighet att bo på ett campus och närvara fysiskt på föreläsningar. Man kan bo kvar hemma även om lärosätet ligger långt bort.
- › anställda på företagen möjlighet till kunskaps- och kompetensutveckling utan att behöva ta tjänstledigt eller helt enkelt säga upp sig.
- › ökade möjligheter för lärosätena att knyta hög internationell kompetens till utbildningen.
- › ökade möjligheter att attrahera både forskare och studenter till lärosäten med profilområden.
- › ökade möjligheter till användning av autentiska data och fallstudier från företagen genom att akademi, näringsliv och student på detta sätt kopplas samman.

ULF OLSSON, HANDLÄGGARE

Rektorn är spindeln i nätet

Vid ansökan om forskningsmedel som utlyses av KK-stiftelsen är det lärosätet som är den formella motparten i avtalet. Inte forskarna själva eller medverkande företag. Därför ska rektor eller motsvarande stå för ansökan.

Initiativet till en ansökan kan exempelvis komma från en forskare som vill utveckla ett forskningsprojekt tillsammans med ett eller flera företag, eller från lärosätets ledning som vill stärka ett specifikt område med en strategisk rekrytering. Innan en ansökan skickas in, ska det aktuella lärosätet helst genomföra en intern granskning av ansökan utifrån de kriterier som KK-stiftelsen satt upp. Det brukar ge ett betydligt bättre utfall. Där har rektor också möjlighet att säkerställa att projektet ligger i linje med lärosätets strategiska profilering.

Bra dialog med stiftelsen

– Vi har därför byggt upp ett eget system för kvalitetssäkring av våra ansökningar om forskningsfinansiering, säger Karin Röding, rektor vid Mälardalens högskola sedan 2011. Det hjälper mig som ansvarig att kunna stå för att ansökningarna har rätt form och håller hög kvalitet.

Karin Röding betonar också att KK-stiftelsen efter beviljad finansiering av forskning eller profilering fortsätter att vara en utmärkt

speaking partner under utvecklingen av projektet.

– Vi har en bra dialog med erfarna medarbetare inom KK-stiftelsen och kan alltid diskutera våra upplägg med dem för att optimera vårt arbete. Dessutom ser stiftelsen genom sin uppföljning till att företagen bidrar till forskningsprojektet på det sätt som sägs i ansökan.

Stor betydelse för regionen

Mälardalens högskola finns i både Västerås och Eskilstuna, två städer som genom sitt läge som Bergsla-

ekonomer, ingenjörer och många andra med avancerad utbildning. Många anställda i näringslivet, kommunerna och landstingen här omkring har tagit examen på MDH.

Pengar inte allt

2001 fick MDH rättigheter att forskarutbilda och ha egna doktorander inom vetenskapsområdet Teknik och 2011 även inom Hälsa och Välfärd.

– Det har betytt mycket för MDH att vi har kunnat få externa medel från bland andra KK-stiftelsen, betonar Karin Röding. Våra nya

”Som ny chef tycker jag alltid att man ska ha stora öron och liten mun”

gens hamnstäder sedan gammalt präglas av industrier. Högskolan grundades en gång i tiden just utifrån behovet att utbilda teknisk personal till dessa industrier och har därför lång tradition av samproduktion.

– Vårt lärosäte betyder väldigt mycket i en så tätbefolkad del av landet som Mälardalen. Vi förser regionen med lärare, sjuksköterskor,

forskningsprofiler Framtidens energi och Inbyggda sensorsystem för hälsa är de senaste exemplen på det. Stiftelsens stöd när vi inrättar företagsforskerskolor är också viktigt.

– Men allt handlar inte om pengar, avrundar Karin Röding. Minst lika betydelsefull är vår dialog med stiftelsen i profileringsarbetet. Som lärosäte är det viktigt att ha både bredd och spets.

Karin Röding är tandläkare med specialistkompetens, har masterexamen i statsvetenskap och dessutom doktorsexamen från Karolinska Institutet inom Medical Management. Innan hon blev rektor vid Mälardalens högskola var Karin Röding bland annat departementsråd på Utbildningsdepartementet. Under studietiden var hon flitig studentspexare och ännu gärna scenen.

ANSÖKAN OM FORSKNINGSMEDEL FRÅN KK-STIFTELSEN

bör skrivas på engelska för att möjliggöra en internationell vetenskaplig granskning och bedömning av projektet. Kraven kan skilja sig något mellan olika program. Dessa är hämtade från HÖG 2012:

1. Projektplan om maximalt 12 sidor

- Vetenskapliga frågeställningar/problemställningar som bidrar till utveckling för såväl forskargruppen som deltagande företag.
- Beskrivning av förväntade resultat och effekter av projektet som svarar mot såväl forskarnas som företagets behov.
- Beskrivning av hur projektet ska genomföras där det framgår tydligt vad respektive aktör ska bidra med.
- Beskrivning och motivering av de i budget upptagna kostnaderna – även gällande medfinansieringen från företagen.

2. Projektbudget enligt stiftelsens mall

Viktigt att den sökande studerar KK-stiftelsens dokument "Godkända kostnader", som beskriver riktlinjer för godkända kostnader och godkänd medfinansiering i projekt.

3. Meritförteckningar med CV från deltagande i projektet inklusive experter från företag

4. Underskrifter från de sökande och lärosätets representanter

Årets bedömningsnyhet:

Många kriterier blev fyra

KK-stiftelsen arbetar ständigt med att bli bättre och effektivare som forskningsfinansiär. Vi har på föregående sidor bland annat berättat om utlysningar och vikten av att formulera dessa pedagogiskt för att få bra ansökningar.

Nästa stora steg i stiftelsens arbetsgång är bedömningen av de ansökningar som inkommer. Denna funktion har det senaste året genomgått en avsevärd finslipning. KK-stiftelsens Anders Jörnsten har varit engagerad i detta arbete:

– Tidigare satte vi upp för många kriterier i våra utlysningar. Det kunde försvåra proceduren både för de sökande och för vår egen bedömningsgrupp. Vi kände att det behövdes en samstämmighet mellan utlysning och KK-stiftelsens mål. Därför har vi ägnat stor energi åt att koka ner mängden kriterier till endast fyra, samtidigt som vi har gjort dem mycket tydligare.

- Forskningsprojektet ska hålla vetenskaplig höjd.
- Nyttan för näringslivet ska vara väl dokumenterad.

- Förväntade resultat och effekter för alla parter ska vara tydligt redovisade.
- Genomförandet av projektet ska beskrivas ingående.

De fyra kriterierna kan sedan anpassas och kompletteras till varje enskild utlysning. KK-stiftelsen sätter den sökande forskargruppen i fokus och vill underlätta för den. Målet är att bädja för långsiktig och internationellt konkurrenskraftig forskning.

– För oss är det bland annat viktigt att veta att akademi och näringsliv verkligen bidrar med hälften var i ett forskningsprojekt, betonar Anders Jörnsten. Ibland ökar eller minskar ett företag sitt engagemang, och då kan projektet behöva revideras.

Utöver arbetstid i projektet kan företagen bidra med exempelvis genomförande av tester, experiment, mätningar, låna ut sin produktionsmiljö och resurser av olika slag som utrustning och material.

Bedömare tittar också på hur ett forskningsprojekt är tänkt att utvecklas bortom KK-stiftelsens engagemang. Vad ska resultatet av forskningen få för effekter och hur ser framtiden ut?

KK-STIFTELSENS FYRA BEDÖMNINGSKRITERIER:

Vetenskaplig kvalitet

Nytta för näringslivet

**Förväntade resultat
och effekter**

Genomförbarhet

ANDERS JÖRNESTEN

Inget lämnas åt slumpen när ansökningar om forskningsmedel bedöms

Alla ansökningar om forskningsmedel som KK-stiftelsen tar emot bedöms av externa bedömargrupper. Det ska redan från början vara tydligt för de sökande vad som kommer att bedömas. I varje utlysning presenteras därför hur bedömningen kommer att gå till och vilka kriterier som ligger till grund för den.

Inför varje utlysning tillsätter stiftelsen en bedömargrupp med representanter från svensk akademi och svenskt näringsliv. Till viss del kan valet av personer spegla inriktningen på utlysningen. I gruppen som bedömer *ProSpekt – Forskningsprojekt för nydisputerade*, har stiftelsen exempelvis rekryterat några personer som själva har erfarenhet av att ta emot liknande stöd från andra finansiärer.

De olika bedömargrupperna sammanträder i samband med varje ny utlysningssomgång. Vid

mötena sitter också representanter från KK-stiftelsen med, även om de inte medverkar i bedömningen. Deras uppgift är istället att stödja processerna, med till exempel tolkning av kriterierna, när gruppen efterfrågar det. Utgångspunkten för arbetet i varje bedömargrupp är stiftelsens fyra kriterier: Vetenskaplig kvalitet, Nyttä för näringslivet, Förväntade resultat och effekter samt Genomförande.

Spännande diskussioner

Inför mötena har varje ansökan

bedömts och betygats av ledamöterna i gruppen. En person är huvudläsare och föredrar ärendet för hela gruppen, som sedan fyller på med sina kommentarer. Ofta blir det mycket diskussioner under mötet då ledamöterna har olika kompetenser.

– Det är väldigt spännande och lärorikt att sitta med i gruppen. Man läser ansökningar också från områden som man inte dagligen arbetar med och diskuterar med personer från andra vetenskapsområden eller branscher, säger en av ledamöterna.

Vetenskaplig granskning

Till sin hjälp har bedömargruppen alltid minst ett, oftast två, utlåtanden från internationella experter inom området.

– Vi på stiftelsen förser bedömargrupperna med sakkunnigutlåtanden från vår bas av internationella vetenskapliga experter, säger Malin Henningsson som är programansvarig för ProSpekt. Eftersom utlysningarna är öppna, dvs. oberoende av vetenskapsområde och bransch, behöver denna bas ständigt fyllas på med nya namn.

Men alla fyra kriterier måste uppfyllas för att en ansökan ska beviljas medel. Hög vetenskaplig kvalitet är alltså en helt nödvändig förutsättning men projektet måste också visa på nytta för näringslivet och ett väl planerat genomförande.

Beslut

KK-stiftelsen har en policy gällande jäv. Om någon i bedömargruppen är jävig i relation till en viss ansökan får vederbörande lämna rummet då denna diskuteras.

– Även om ingen som deltar i en

bedömargrupp kommer från något av de lärosäten som KK-stiftelsen finansierar händer det såklart att någon av oss kan ha kopplingar till den sökande konstellationen, säger en annan av gruppens ledamöter. Sverige är trots allt ganska litet.

Bedömargruppens uppgift är att för varje ansökan formulera en rekommendation till beslut. Sedan är det formellt KK-stiftelsens vd eller styrelse som mot bakgrund av dessa rekommendationer fattar beslut om vilka ansökningar som ska beviljas medel eller avslås.

Ett världsomspännande

AUSTRALIEN

James Cook University
The University of Melbourne
The University of Queensland
University of Technology Sydney

BELGIEN

University of Antwerp

DANMARK

Aalborg University
Aarhus University
University of Copenhagen

FINLAND

Aalto University, Helsinki
Åbo Akademi University

FRANKRIKE

Ecole Polytechnique

GREKLAND

National Technical University of Athens

HONG KONG

The Hong Kong Polytechnic University

INDIEN

Indian Institute of Technology, New Delhi

IRLAND

City University, Glasnervin

ISRAEL

University of Haifa

ITALIEN

Free University of Bozen, Bolzano
University of Bologna
University of Florence
University of Milano-Bicocca
University of Padova Ricercatore
University of Siena

JAPAN

Osaka Prefecture University
Tohoku University

KANADA

John Molson School of Business, Montreal
Laval University, Quebec City
University of British Columbia, Vancouver
University of Saskatchewan
University of Toronto

LUXEMBURG

University of Luxembourg

NEDERLÄNDERNA

Leiden University Medical Center
Maastricht University
Technical University of Delft
University of Amsterdam
University Medical Center, Utrecht

NORGE

University of Bergen
University of Oslo
University of Science and Technology, Trondheim
Liyanage University of Stavanger

NYA ZEELAND

University of Auckland

PORTUGAL

University of Algarve, Faro

RYSSLAND

Active Nano, Saint Petersburg

SCHWEIZ

Swiss Federal Institute of Technology, Zürich
Università della Svizzera italiana
University of St Gallen

SPANIEN

University of Seville

STORBRIANNIEN

Kingston University, London
Oxford University
Queens University, Belfast
Robert Gordon University Aberdeen
Royal Holloway University of London
The University of Manchester

nätverk av experter

När en ansökan om forskningsmedel ska bedömas sparas inga ansträngningar för att ge en så korrekt bedömning som möjligt. KK-stiftelsens bedömargrupper tar alltid hjälp av minst en sakkunnig med expertkompetens inom området. Experterna söks över hela världen och genom åren har ett omfattande nätverk byggts upp med hundratals specialister vid framstående lärosäten. Listan nedan presenterar endast ett urval.

The University of Sheffield
University College London, UCL
University of Birmingham
University of Cambridge
University of Cardiff
University of Glasgow
University of Huddersfield
University of Nottingham
University of St Andrews
University of Surrey
University of York

TAIWAN

National Central University

TURKIET

Middle East Technical University, Ankara

TYSKLAND

Aachen University
Fraunhofer IGD, Darmstadt
Potsdam University
Dresden University of Technology

ÖSTERRIKE

University of Innsbruck
Vienna University of Technology

USA

Alabama State University
Carnegie Mellon University
Colorado State University
Columbia University, New York
Dartmouth College
Georgia Institute of Technology
Indiana University
Kent State University, Ohio
Massachusetts Inst. of Technology, MIT
North Carolina State University
Northern Illinois University
Northwestern University
Ohio State University
Penn State University
Rensselaer Polytechnic Institute
Scripps Clinic Torrey Pines
Stanford University
State University of New York
Texas A&M University
UD Davis, University of California
University of Alabama
University at Buffalo
University of California, Berkley
University of California, Irvine
University of Colorado, Denver
University of Delaware
University of Florida

University of Idaho
University of Illinois at Chicago
University of Iowa
University of Kansas
University of Maine
University of Maryland
University of Massachusetts
University of Michigan
University of Minnesota
University of New Brunswick
University of North Carolina
University of Oklahoma
University of Pennsylvania
University of Pittsburgh
University of Santa Barbara
University of Southern California
University of Texas at Austin
University of Texas, Dallas
University of Wisconsin-Madison
Utah State University
Washington University

Donald Huisingh, sakkunnig rådgivare i världsklass:

Målet är win-win-win!

Han har varit sakkunnig åt amerikanska National Institutes of Health och National Science Foundation. Han är aktiv i Världsbanken, WHO och en rad andra FN-organ. Han handleder ett 20-tal doktorander runtom i världen. Möt professor Donald Huisingh, framstående medlem av den skara internationella experter som KK-stiftelsen anlitar som sakkunniga vid granskning och bedömning av ansökningar om forskningsmedel.

Han är 75, upplevs som tjugo år yngre och utstrålar entusiasmen hos en tonåring. Ett drygt halvsekel i forskningens och undervisningens tjänst har slipat mannens tydlighet och pedagogiska gester till fullkomlighet, när han berättar om sig själv och sitt arbete.

Professor Donald Huisingh bodde under många år med sin familj i Europa och höll sin första föreläsning i Sverige 1985. Han bodde två långa perioder i Lund och var bland annat med och grundade Internationella Miljöinstitutet (IIIEE).

Sedan år 2001 bor professor Huisingh i Knoxville, Tennessee men återkommer varje år till Europa för att undervisa på IIIEE vid Lunds universitet och Erasmus University i Rotterdam. Principen som genom-syrar hans arbete är: Att skapa hållbar utveckling genom att förebygga hellre än bota.

Helikopterperspektiv

Kontakten med KK-stiftelsen inledes 1997 och har pågått oavbrutet sedan dess.

– Samarbetet med professor Huisingh och andra sakkunniga i vårt nätverk av internationell

expertis är mycket viktigt, betonar Olof Hugander på KK-stiftelsen. Med sin erfarenhet, mångsidighet och internationella utblick kan de snabbt se om forskningsidéer verkligen har potential att leda till spännande resultat. Donald Huisingh själv har en pedagogisk förmåga utöver det vanliga och kan få folk att tänka igenom sina planer och idéer på ett fruktbart sätt.

Alla ska vara vinnare

Under samtalet kommer Donald Huisingh plötsligt in på sin idrottsliga bakgrund.

– Jag fungerade dåligt som tävlingsmänniska. Det visade sig snabbt att jag varken hatar att förlora eller älskar att segra utan helst vill att alla ska vinna. Och att alla ska samarbeta.

För professor Huisingh räcker det dessutom inte med en traditionell win/win-fördelning mellan två parter som resultat. Han kallar istället sina mål för win/win/win-situationer, där så många som möjligt i förlängningen kan dra nytta av framstegen. Socialt, vetenskapligt och politiskt. Han är övertygad om att det i förlängningen gynnar

individer, samhällen, länder och hela världssamfundet.

Kurser i ansökningskonst

Donald Huisingh betonar vikten av att samla erfarenheter från olika projekt i syfte att finna gemensamma nämnare, uppnå en högre kunskap, och att man ska dra nytta av det positiva och lärdom av det negativa.

– Det är också väldigt viktigt för forskare att vara noga med disposition och språk i sina ansökningar om medel.

Eftersom Donald Huisingh till och med ger kurser i denna svåra konst, ber vi honom slutligen om några tips.

CV I KORTHET

Ph.D., Biochemistry and Plant Pathology, University of Wisconsin.

B.S. (Summa Cum Laude), Science Specialization in Genetics, Biology, and Chemistry; University of Minnesota.

Senior Scientist in Sustainable Development vid Center for Clean Products and Clean Technologies vid Energy, Environment and Resources Center, University of Tennessee i Knoxville – en stad där han också bor.

Aktiv i nationella och internationella organisationer, exempelvis UNEP, UNIDO, WHO, Asian Development Bank och Världsbanken. Chefredaktör för The Journal of Cleaner Production.

FEM GODA RÅD TILL SÖKANDE FORSKARE:

**'Projects are the death of progress'.
Tänk längre än projektets 3-års-
horisont!**

**Tänk 'outside the box' – 'transregional'
och till och med 'transgenerational'!**

**Identifiera svaga och starka
punkter, gärna genom
kontakt med experter.**

**Var noga med peda-
gogik och språk i
texten. Om någon
hakar upp sig
på en mening,
tänk igenom
och skriv
om!**

**Känns an-
sökkan klar?
Be ännu fler
läsa den, gå till-
baka och förbättra.
När den väl skickats in
är det för sent!**

”För att våra
forskningsmedel
ska göra maximal
nytta är det viktigt
med ömsesidig
förståelse.”

Olof Hugander,
program- och dialogansvarig, KK-stiftelsen

Nära dialog

– en grundsten i KK-stiftelsens arbete

KK-stiftelsen har en tydlig policy att vara närvarande under den tid som varje forskningsprojekt pågår. Kunniga medarbetare upprätthåller därför en kontinuerlig dialog med rektorer, forskargrupper och medverkande företag. Representanter för stiftelsen, till exempel Olof Hugander på bilden till vänster, agerar också ambassadörer för samproducerad forskning, inte minst på EU-nivå. Ryktet om ”The Swedish Model” sprider sig!

För att verkningsgraden hos stiftelsens forskningsmedel ska bli maximal är det viktigt att både utlysningar och ansökningar formuleras på ett begripligt och konstruktivt sätt.

– Därför upprätthåller vi en kontinuerlig dialog med både lärosäten och många av de företag som de samarbetar med. På detta sätt skapas en ömsesidig förståelse samtidigt som dialogen ger oss inspel som kan bidra till att utveckla nya och mer träffsäkra program, säger Olof Hugander som är program- och dialogansvarig hos KK-stiftelsen.

Dialog på två nivåer

På senare år har KK-stiftelsen koncentrerat sin verksamhet och jobbar tydligare med utvecklade och genomgående kriterier som fångar de viktigaste aspekterna inom de olika programformerna.

Dialogen pågår på två nivåer. Dels på ett övergripande plan med ledningarna för de 17 nya lärosäten som utgör KK-stiftelsens målgrupp. Dels på ett operativt plan med de forskare och företagsrepresentanter som deltar i pågående projekt och som kan tänkas söka forskningsfinansiering i framtiden.

Mer krävande än andra

Ett tydligare övergripande fokus, utvecklade kriterier, kontinuerlig uppföljning och ständig målgruppsdialog har medfört ytterligare kvalitetshöjning i hela kedjan från utlysningar och ansökningar till genomförande och resultat. Fjolårets nyhet med avisering av utlysningar tre år i förväg har också bidragit till ökad tydlighet och förutsägbarhet.

– Vi är nog mer närvarande och krävande än andra forskningsfinansierare, betonar Olof Hugander. För

oss handlar det mer om samarbete än utdelning av pengar. Lärosätena ber oss ofta besöka dem för samtal om olika projektidéer.

Ökat intresse från utlandet

KK-stiftelsen upprätthåller inte bara dialog med sina intressenter i Sverige och med systerstiftelserna. Det internationella intresset för ’the Swedish model’ och verksamheten växer. I en färsk landsstudie från OECD framhålls stiftelsen (The Knowledge Foundation på engelska) åtskilliga gånger.

Stiftelsen har även medverkat i EU-sammanhang, bland annat i samband med organisationen EUA:s (European University Organisation) projekt om modernisering av högskolesektorn där representanter från andra europeiska länder intresserat tog del av Stiftelsens syn på forskning i samverkan mellan akademi och näringsliv.

NÅGRA FRÅGOR TILL...

Stefan Bengtsson

REKTOR VID MALMÖ HÖGSKOLA

FOTO: MALMÖ HÖGSKOLA

Vad innebär ledningsdialog med KK-stiftelsen?

– Dessa samtal är mycket viktiga både för oss själva och våra samarbetsföretag. Vi har ledningsdialog en gång per år. Utöver det har jag då och då avstämningar med Madelene Sandström, och ibland kommer Olof Hugander hit och talar med lärosätena. Jag vet

ingen finansiär som håller så nära kontakt. Det är bra att gemensamt kunna identifiera frågeställningar.

Vad tycker du om att utlysningar från och med 2012 aviseras tre år i förväg?

– Jättebra! Det ger oss möjlighet att i god tid bygga nätverk med intres-

◀ Stefan Bengtsson är civilingenjör i teknisk fysik, professor i fasta tillståndets elektronik och Malmö högskolas tredje rektor sedan starten 1998. Han har tidigare varit prorektor och vice VD vid Chalmers tekniska högskola.

serade företag och planera och finslipa våra ansökningar. Utan tillräcklig framförhållning kan det kännas jobbigt att hinna fram med bra kvalitet före deadline.

Är det viktigt för lärosäten att profilera sig?

– Profilerings ingår i vårt strategiska arbete. Det ger oss möjlighet att samla ihop oss, vara relevanta för våra samarbetspartners, nå internationell klass och bli publicerade i internationella tidskrifter.

Vad betyder samproduktion med näringslivet?

– Malmö högskola har en tydlig profil att samarbeta med företag och offentlig sektor. Det är oerhört lärorikt för studenterna att få kontakt med näringslivet. Samtidigt är det viktigt att vi behåller vår akademiska värdegrund. En bra balans mellan oss och den kommersiella sidan av myntet bäddar för fruktbara resultat!

NÅGRA FRÅGOR TILL...

Tomas Lagerberg, ABB

Vad betyder forsknings-samarbete för ABB?

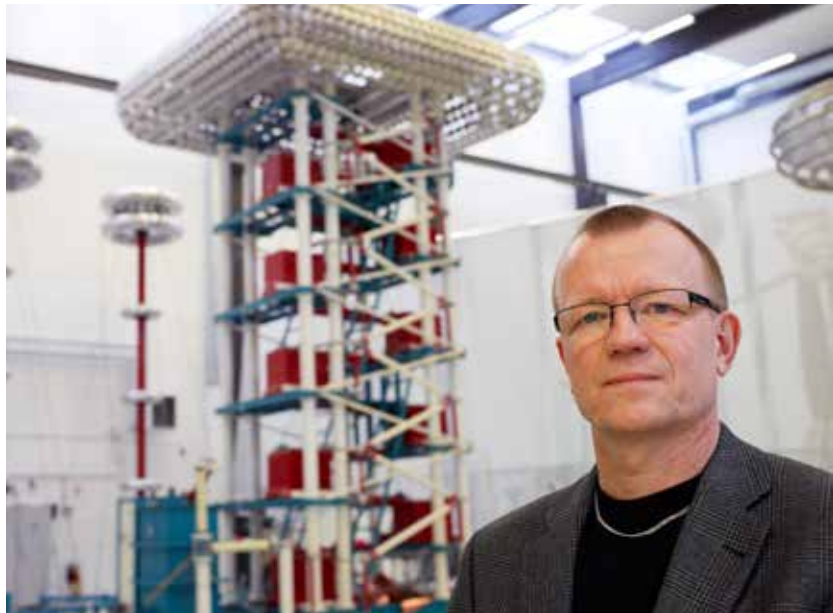
– Vi forskar tillsammans med många universitet och högskolor, mycket viktigt för oss. KK-stiftelsens satsningar på nya lärosäten och därmed företag och industrier landet runt spelar en avgörande roll för att få regionerna och därmed hela Sverige att blomma. Ett bra exempel är vårt samarbete med Mälardalens högskola, bland annat inom den nya forskningsprofilen Framtidens energi.

Vad handlar profilen om?

– Framförallt om att söka efter lösningar för alternativa energisystem, vilket som bekant är av avgörande betydelse för vår planets fortbestånd. Innovation är en grundsten i ABB:s verksamhet, och vi försöker bland annat finna sätt att minska den stora energiförlust som sker vid överföring och användning av elektrisk energi.

Vad är målet med er forskning?

– Helhetslösningar som integrerar produkter och tjänster. Alltså inte enbart tekniska innovationer för exempelvis energisnålare produktion, värme, kyla och ventilation – utan också bättre system gällande affärsmodeller, skatter, avgifter, prissättning och allt annat som ingår i problemställningen. Ta något så energikrävande som ett stålverk till exempel, hur ska man driva det

▲ Tomas Lagerberg kom till ABB i Västerås från KTH i Stockholm för trettio år sedan och är idag forskningschef vid Automation Technologies på Corporate Research.

på ett bättre sätt för att spara på jordens resurser?

Vad betyder stiftelsens engagemang?

– Satsningen på profiler gör att vi och MDH kan tänka mer långsiktigt i vår gemensamma forskning. Bland annat kan vi hålla tre adjungerade professorer med arbetstiden fördelad ungefär 80/20 mellan ABB och MDH. Minst lika viktig är vår dialog med KK-stiftelsen under hela projektens gång. Genom sina kunskaper och krav på rapporter och redovisning bidrar de till goda resultat. Engagemanget hjälper dem också att formulera adekvata utlys-

ningar. För egen del får jag dessutom fruktbara impulser genom att ibland sitta med i några av stiftelsens bedömagrupper och bedöma ansökningar om forskningsmedel.

Hur ser framtiden ut?

– Sveriges framtid hänger inte på om landet lyckas få enstaka nobelpris. Ska vi överleva i den internationella konkurrensen är det viktigare att satsa på regional innovationsförmåga. Det råder stor efterfrågan på samproduktion mellan akademi/näringsliv med industriellt relevanta resultat. Där spelar KK-stiftelsen och industrier som ABB en avgörande roll.

ProSpekt: Fem unga forskare om sina forskningsprojekt

En kylig majmorgon 2012 infann sig fem nydisputerade forskare från olika håll i landet på KK-stiftelsens kontor i hjärtat av Stockholm. Deras gemensamma nämnare är att de 2010 sökt och fått finansiering inom ramen för utlysningen ProSpekt.

De var nu inbjudna för att berätta om sina arbeten, som pågått ungefär ett år.

– Efter noggrant övervägande valde vi just er fem, inledde vd Madelene Sandström. Sammanlagt har vi fördelat drygt 7 miljoner kronor på era forskningsprojekt. Jag vill understryka att vi inte tillämpar kvotering vad gäller lärosäten. Och det är inte finare att få lite mer pengar än lite mindre. Vi bedömer alla ansökningar och resultat efter samma mall och är lika nyfikna på alla projekt.

Malin Henningsson berättade därefter om tanken bakom ProSpekt.

– Vi har funnit att nydisputerade

forskare riskerar att bli utkonkurrerade av äldre och mer etablerade. Det är därför vi vill satsa på projekt och forskare som ännu inte har några referenser att visa upp. Syftet är att utveckla självständiga forskare och framtida forskningsledare, och därför är det projektförslaget som bedöms.

ProSpekt är en möjlighet för nydisputerade att få driva forskningsprojekt och bygga upp egna frågeställningar. Det kan därför ses även som en typ av ledarskapsutbildning.

▼ CLAES MATTSSON, MITTUNIVERSITETET

1 697 000 kronor för "Undersökning av IR- absorbatörer/strålare för termiska detektorer inom medellånga IR-våglängder".

Förbättring av luftkvalitet

Först ut att berätta om sitt forskningsprojekt var Claes Mattsson.

– Vi är idag omgivna av ofattbart många sensorer av alla de slag. Bara i en mobiltelefon finns det åtskilliga. Och i våra hushållsapparater. För att inte tala om i våra fordon, en bil kan dölja 150 sensorer.

Claes Mattsson har valt att söka nya vägar för mätning av luftkvalitet med hjälp av infraröda sensorer. Systemet bygger på koldioxids förmåga att absorbera infrarött ljus i förhållande till gasens koncentration. Det gör att man kan skapa en funktion som automatiskt ökar tillförseln av friskluft, till exempel om koldioxidhalten blir för hög i ett rum.

Forskningen bedrivs i nära samarbete med SenseAir, ett företag med säte i Delsbo och filialer i Tucson, USA, och Chengdu, Kina. Gemensamt mål är att skapa sensorer som är både känsligare och billigare än konkurrenternas, och därmed mer attraktiva på marknaden. Tekniken kan appliceras på väldigt många miljöer.

▼ JESSICA NEILANDS, MALMÖ HÖGSKOLA

871 100 kronor för "Kan substanser från mjölk påverka bakterier i orala biofilmer".

Mjölk mot karies?

Jessica Neilands forskning är inriktad på att studera de förändringar i biofilmer som bidrar till att utveckla karies. Forskningen sker i samarbete med Arla Foods. Det gemensamma målet är att finna substanser i mjölk som kan dämpa syraadapteringsförmågan hos bakterier i orala biofilmer och därmed också utvecklingen av karies.

– Vi har ännu inte nått de mål vi hoppas på, säger Jessica Neilands. Men vi har lärt oss väldigt mycket, och jag kommer att fortsätta forska på området. Projektet har gett mig råg i ryggen, ökad självständighet, vana att samarbeta med näringslivet och ny teknik för kommande uppdrag.

▼ **URBAN LJUNGQUIST, BLEKINGE TEKNISKA HÖGSKOLA**

1 620 000 kronor för "Avtäckande av innovationer: Om initial påverkan, processer samt expansion av dynamisk förmåga".

Från innovation till dynamik

Urban Ljungquist är universitetslektor. Hans forskningsprojekt heter "Avtäckande av innovationer: Om initial påverkan, processer samt expansion av dynamisk förmåga".

– Projektet syftar till att ge svar på hur olika delar från företags innovationsprocesser kan användas för att öka deras dynamiska förmåga, alltså förmågan att förändra och förnya sig.

I studierna ingår både stora internationella organisationer som Ericsson och Flextronics och lokala företag som småländska Wexiö-disk och Profilgruppen.

▼ **SHAHINA BEGUM, MÄLARDALENS HÖGSKOLA**

2 000 000 kronor för "IMod – Intelligent koncentrationsövervakning och varningssystem för yrkesförare".

Är föraren stressad och trött?

Shahina Begum, PhD i computer science, forskar inom intelligenta fordon i projektet "Develop an intelligent monitoring system to identify lack of concentration to help the professional driver". Det långsiktiga målet är att systemet ska kunna ta över och rädda situationen om föraren tappat koncentrationen, blir sjuk eller rentav får en hjärtattack. Viktigt inte minst vid arbete med kranbilar, frontlastare och andra stora fordon.

– Min forskning har redan resulterat i ett flertal vetenskapliga artiklar. Vi har också ett mycket fruktbart samarbete med Volvo Construction Equipment, som hoppas att det hela ska leda till såväl höjd effektivitet och ökad säkerhet som minskad energiförbrukning.

Shahina Begum hoppas att systemet i förlängningen ska kunna implementeras på till exempel soldater, piloter, idrottare och vanliga privatbilar.

▼ **EMMA NEHRENHEIM, MÄLARDALENS HÖGSKOLA**

1 428 200 kronor för "ACWA – Algodling som vattenrening och bioenergiproduktion".

Rening och energi samtidigt

Emma Nehrenheim är lektor och forskare i miljöteknik. Hennes projekt handlar om att utvärdera potentialen för odling av alger som finns i övergödda sjöar samt avlopps-, gödsel- och lakvatten. Målet är en teknik som erbjuder vattenrening och biogasproduktion på samma gång.

– I princip skulle man med tekniken till exempel kunna bromsa övergödningen av Mälaren, rena avloppsvattnet på öarna och ge bränsle till invånarna runt sjön i ett enda paket. Man kan också tänka sig att konvertera algbloomingen i Östersjön till biogas och gödningsmedel.

Samarbetsföretag är Purac, världsledande inom entreprenader för rening av avlopps-, process- och dricksvatten samt innovativ behandling av biologiskt avfall.

"Syftet är att utveckla självständiga forskare och framtida forskningsledare."

Nio av tio

företag vill ha ökat samarbete med akademien!

På uppdrag av KK-stiftelsen och Mälardalens högskola presenterade Novus 2012 en unik undersökning. Hälften av Sveriges 100 största och medelstora exportföretag som bedriver forskning deltog. Av undersökningen framgår bland annat att nio av tio av Sveriges största exportföretag anser att samarbetet mellan näringsliv och akademi måste öka.

Novus är ett av landets mest välrenommerade undersökningsföretag, känt bland annat genom TV4:s väljarbarometer.

Ödesfråga för svenska företag

– Resultatet visar tydligt värdet av närliggande högskolor för svenska företags konkurrenskraft, säger Madelene Sandström. Tillgång till forskning, kompetensförsörjning och kontinuerlig kompetensutveckling är en ödesfråga för svenska företag. Inte minst för de företag som har produktionen lokaliserad utanför storstadsregionerna, och

de utgör merparten och ryggraden i svensk basindustri.

Ett färskt exempel är Mälardalens högskola som har startat forskarskolan Innofactory tillsammans med åtta av landets största tillverkningsföretag. Syftet är att stärka svensk konkurrenskraft på den globala marknaden. Hela projektet är unikt då det fokuserar både på innovation och produktion för att utveckla produktionsprocesser i företagen.

Lyft för hela regionen

Åtta företag, däribland Volvo Construction Equipment (Volvo CE), ABB, Scania, Bombardier,

Volvo Powertrain och Fuji Autotech deltar. 15 doktorander kommer att ingå under de kommande sex åren. Projektbudgeten är 74 miljoner kronor, varav företagen har bidragit med 34 miljoner kronor och KK-stiftelsen med 27 miljoner kronor. Resterande medel kommer från Mälardalens högskola.

– Den nya forskarskolan innebär ett lyft, inte bara för vårt lärosäte utan även för företagen och hela regionen, säger Karin Röding, rektor vid Mälardalens högskola. MDH:s forskningsmiljö Innovation och produktrealisering ligger långt fram även internationellt, och det är

Undersökningen genomfördes av Novus 8–30 november 2011. Målgrupp var Sveriges 50 största exportföretag och Sveriges 50 största medelstora företag, som bedriver någon form av forskning. Totalt svarade 50 forskningschefer, ansvariga för FoU/R&D, utvecklingschefer eller motsvarande. Syftet var att kartlägga hur näringslivet ser på den forskning som bedrivs idag och om forskningen motsvarar deras faktiska behov.

tydligt att både KK-stiftelsen och företagen tror på oss och vår forskning.

Alltid både och

Sverige som helhet skulle ha nytta av fler sådana gemensamma satsningar, men problematiken ligger i att de lärosäten som vill ta en sådan här roll inte premieras för det.

– Tyvärr tycks svensk forskningsdebatt ha riktats in mot att vi ska ha ett fåtal elituniversitet och att vi ska få fler Nobelpris till Sverige, fortsätter Madelene Sandström. Det är inte antingen företagsnära forskning eller Nobelpris, utan alltid både och.

82%

av företagen som medverkade säger att de skulle kunna förlägga mer forskning i Sverige om samarbetet mellan akademi och företag ökade.

78%

uppgger vidare att de skulle kunna öka sin forskning i landet om regeringen skulle satsa mer på företagsnära och behovsmotiverad forskning.

76%

av företagen säger att det är viktigt med geografisk närhet till en högskola/ett universitet för att kunna rekrytera kompetent personal och få tillgång till kompetensutveckling.

74%

av företagen tror att Sverige kommer förlora viktig spetskompetens till andra länder, så kallad "brain drain-effekt", om allt fler FoU-enheter flyttar utomlands.

HÖG en stor framgång visar ny undersökning

Röster från näringslivet:

"Vi fick både en ny metod för att lösa ventilationsproblem och nya produkter. Vi är än så länge ensamma om tekniken."

Timo Karkulahti, Stravent Oy

"Samarbetet ledde till en metod som i sin tur resulterade i en produkt som vi har gått vidare med i företaget."

Johan Blixt, Södra Timber

"Projektet ledde till ny kunskap och kompetens som gynnar vår affärsutveckling inom mediebranschen."

Gunnar Spingfeldt, Stampen

"Det här har blivit en succé. Förbättringen har lett till att vi är ett av de företag som ligger i topp inom vår nisch, journalhantering för behandlande enheter."

Nectar Systems AB

"Vi har lärt oss hur komplicerade oxidmaterialen är. Denna insikt är helt nödvändig för företagets fortsatta utveckling."

Joakim Bäckström, Permascand AB/AkzoNobel

Av de 23 medverkande företagen...

...anser 21 att deras kompetens höjts – inte bara tack vare resultaten, utan även genom själva samarbetet mellan forskare och företagens medarbetare, dvs som kompetensutveckling.

...anser 19 att forskningen och/eller resultaten av samarbetet är unika för dem och deras bransch.

...har 18 fortsatt att samarbeta med lärosätet efter avslutat projekt.

"Projektet har lett till utveckling av en helt ny metod för besiktning av järnvägsslipers av trä. Screeningmetoden är unik i världen."

Per-Olof Bergman, RailDoc AB

"Vi utvecklade en ny metod för användning av mikrovågor på icke-förstörande mätning. Vi har fått ny kunskap som innebär att vi kan leverera mätdata på ett nytt sätt."

Christer Stojj, Silvers IMA AB

"Vi har utvecklat en ny metod som är effektivare och leder till att man hittar fler tänkta läkemedelssubstanser."

Lennart Pedersen, Transientic Interactions AB

Fram till 2012 har KK-stiftelsen delat ut cirka 700 miljoner kronor till närmare 400 forskningsprojekt inom ramen för HÖG-programmet. För att få en uppfattning om effekterna har stiftelsen intervjuat personer i både näringsliv och akademi om deras medverkan i de 23 HÖG-projekt som avslutades 2009. Efter tre år har de medverkande fått perspektiv och kan se den fulla vidden av projektens betydelse för deras respektive verksamheter. Resultatet presenterades vid årsskiftet 2012/13 och visar på ett övertygande sätt vilken betydelse stiftelsens insatser har både för forskarna och företagen.

För lärosätena har samarbetet...

...genererat 135 vetenskapliga artiklar och 178 presentationer på vetenskapliga konferenser.

...skapat framgångsrika forskningsmiljöer, nyanställningar och stärkta varumärken i forskarsamhället.

...lett till viktig utveckling av grund- och masterutbildningen.

Röster från akademien:

"Det akademiska resultatet hade vi aldrig lyckats med utan den starka support vi har fått av företagen. Det finns inte ett universitet i världen som skulle ha råd med att sätta upp den experimentella uppställningen."

Mattias O'Nils, professor, Mittuniversitetet

"Idag är vi kanske den starkaste gruppen på hela högskolan. Det beror på att vi satsade på ett ämne som det fanns intresse för bland företagen och att vi allmänt satsade på nya energimaterial."

Mohammad Taherzadeh, professor, Högskolan i Borås

"Många forskare kan bara testa sina resultat i laboratoriemiljö. Vi har faktiskt implementerat vår metod i riktiga företag."

Kurt Sandkuhl, professor, Högskolan i Jönköping

"Utbytet med företagen har gett bättre forskning, som i sin tur lett till publicitet och bättre underlag till de kurser vi ger till våra studenter."

Svante Andersson, professor, Högskolan i Halmstad

"Genom projektet var det första gången vi kunde genomföra testerna i en sådan stor skala, på cirka 20 000 kvadratmeters yta. Här fick vi verkligen möjlighet att utvärdera systemet."

Bahram Moshfegh, professor, Högskolan Gävle

"Forskarna har kommit ut i verkstaden där det är oljigt, smutsigt och en allmänt besvärlig miljö. Många akademiker har aldrig varit ute i industrin, därför är insikten väldigt nyttig."

Sven Nordebo, professor, Linnéuniversitetet

På KK-stiftelsens sista styrelsemöte för året kunde kapitalförvaltningschef Anders Ahl avge en mycket positiv rapport. Om man räknar in alla utbetalningar som stiftelsen gjort sedan den grundades, var kapitalet i slutet av 2012 uppe i cirka 15 miljarder kronor. All time high, som det kallas i finansbranschen, och imponerande med tanke på att startkapitalet år 1994 uppgick till 3,6 miljarder kronor.

Vidare framgick det att just 2012 var ett ovanligt bra finansiellt år för stiftelsen, där samtliga delportföljer slog sina index. Avkastningen under året var 13,1 procent – att jämföra med index 11,6 procent. Under året nettosåldes aktier till ett värde av 286 miljoner kronor. Likvida medel, ränteplaceringar och hedgefonder, den så kallade finansiella bufferten, ökades samtidigt med cirka 460 miljoner kronor.

Långsiktig framgång

En rapport från Kammarkollegiet visar att marknadsvärdet på stiftelsens nuvarande kapital i slutet av 2012 uppgick till 7 miljarder kronor, varav 60 procent var placerade i aktieportföljen.

– KK-stiftelsen har under lång tid varit mycket framgångsrik i sin förvaltning, inte bara jämfört med andra stiftelser utan med placerare överhuvudtaget, säger ekonomie doktor Stefan Engström, anlitad som extern utvärderare av KK-stiftelsens kapitalförvaltning.

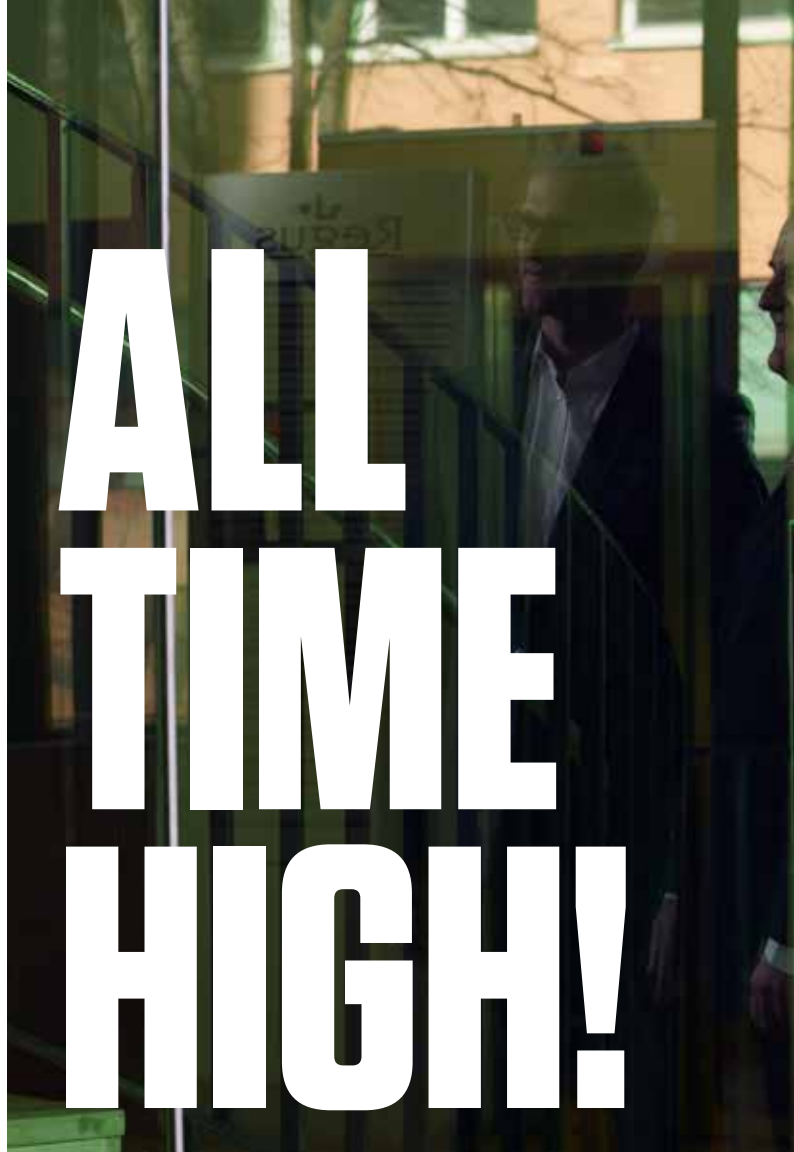
Det är huvudförklaringen till att man genom åren kunnat dela ut så mycket pengar, hittills cirka 8 miljarder kronor.

– Under 2012 var förvaltningen särskilt framgångsrik inte bara jämfört med andra kapitalägare utan även med stiftelsens historiskt framgångsrika resultat. Det utmärkande för 2012 var ett positivt bidrag inom alla förvaltningsområden, vilket är unikt, fortsätter Stefan Engström.

Lågriskstrategi på lång sikt

Det goda resultatet har kunnat nås trots att stiftelsen på senare år medvetet har sänkt risknivån och flyttat pengar från aktier till andra placeringar med väsentligt lägre risk. 2011 fattade styrelsen ett beslut att ytterligare öka bufferten, bland annat för att kunna planera och besluta om utbetalningar ända fram till 2021.

– Vi står inte under Finansinspektionens tillsyn

men vill ändå hålla en risknivå som är betydligt mer konservativ och försiktig än vad myndigheterna kräver av finansiella företag, säger Anders Ahl.

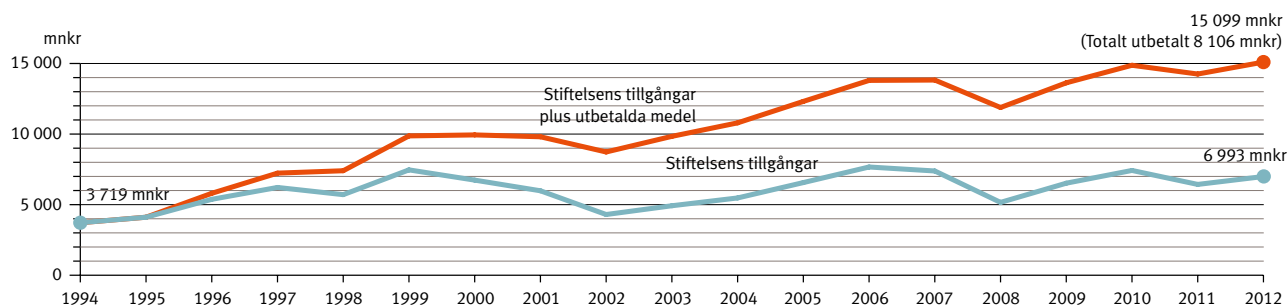
– Hög avkastning behöver dessutom inte vara synonym med hög risk. Vår samarbetspartner när det gäller riskkontroll, OPM, Optimized Portfolio Management, har i en analys visat att vår totala portföljrisk, mätt som standardavvikelse, inte alls har ökat under det gångna året.

Detta är ett resultat av en aktiv förvaltning och helt i enlighet med styrelsens beslutade placeringspolicy. Den riskjusterade överavkastningen som uppnåtts under året blev alltså god. Ett annat exempel på ett lyckosamt resultat under året är ränteförvaltningen som uppgick till 5,2 procent mot index 3,3 procent.

– Stiftelsen tillämpar en mycket försiktig förvaltningsstrategi utifrån stiftelsens åtagande, menar Stefan Engström.

ANDERS AHL, KAPITALFÖRVALTNINGSCHEF OCH STEFAN ENGSTRÖM, EXTERN UTVÄRDERARE.

Försiktig optimism för 2013

Anders Ahl och Stefan Engström betonar slutligen att 2012 visserligen var ett exceptionellt bra år för KK-stiftelsens förvaltning, men att det alltid är klädsamt att vara ödmjuk inför framtiden.

– De svenska obligationsräntorna har sjunkit till nivåer ingen av oss hade kunnat förutse för några år sedan. Därmed är sannolikt en period av mycket god

avkastning för detta tillgångsslag över för en lång tid framöver.

Frågan blir därmed inte *om* räntorna kommer att börja stiga till historiskt mer normala nivåer, utan *när* detta kommer att ske.

– Dock finns ingen risk att vi påverkas mer än marginellt. Kommande forskningsfinansiering är trygg.

Sveriges 17 nya lärosäten

Sverige har idag sammanlagt 39 lärosäten. 17 av dessa har fått universitets- och högskolestatus efter 1977. De brukar därför kallas för Sveriges nya lärosäten. Det är hos dessa som KK-stiftelsen stöder forskning och kompetensutveckling på avancerad nivå – förutsatt att det sker i samproduktion mellan akademi och näringsliv. Här beskrivs lärosätena ur KK-stiftelsens perspektiv.

BELOPPET VID VARJE LÄROSÄTE ÄR KK-STIFTELSENS BEVILJADE STÖD TILL FORSKNINGSPROJEKT UNDER 2011 OCH 2012

BLEKINGE TEKNISKA HÖGSKOLA

BTH startade 1989, fick universitetsstatus inom vetenskapsområdet teknik 1999 och har idag över 550 anställda och hade 4 376 registrerade helårsstudenter 2011. Huvudcampus ligger i Karlskrona och ett mindre i Karlshamn.

BTH har rättigheter att utfärda forskarexamina inom områdena IT med tillämpningar och Planering och management, utfärdar examina på grund- och magisternivå och utfärdar masterexamen inom teknik samt inom området hälsa och välfärd. BTH utexaminerar även civilingenjörer.

KK-stiftelsen stöder forskningsprojekt inom främst IT- och innovationsforskning, och en satsning inom expertkompetens för innovation.

INRIKTNING

Systemteknik, speciellt med inriktning på programvaruintensiva system
Hållbar utveckling ur tre aspekter: ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.
Innovation

63 mnkr

FOTO: BTH

FOTO: ISTOCK

HÖGSKOLAN DALARNA

Bildades 1977, hade 7 135 helårsstudenter 2011 och cirka 800 anställda. DU har idag campusområden i Falun och Borlänge som erbjuder ett 60-tal program och cirka 1 200 kurser anpassade till arbetsmarknaden. Utbildningarna tas fram i samverkan med näringslivet och det övriga samhället i regionen. Hälften av studenterna studerar nätbaserat, där hör högskolan till pionjärerna.

Lärosätet utfärdar examina på grund- och magisternivå samt innehar rättigheter att utfärda masterexamen i materialteknik.

KK-stiftelsens stöd till lärosätet berör främst den prioriterade forskningsinriktningen Stålformning och ytteknik.

INRIKTNING

Energiomställning och samhällsprocesser
Hälsa och välfärd
Komplexa system, mikrodatabas
Kultur, identitet och gestaltning

Stålformning och ytteknik
Utbildning och lärande

4 mnkr

FOTO: ISTOCK

HÖGSKOLAN I BORÅS

Startades genom högskolereformen 1977 men har rötter så långt tillbaka som Tekniska Väfskolan 1866. Campus ligger mitt i Borås. Högskolan hade 6 465 helårsstudenter och cirka 700 anställda år 2011.

Lärosätet har rättigheter att utfärda forskarexamina inom områdena Biblioteks- och informationsvetenskap, Resursåtervinning och Textil och Mode. Man utfärdar examina på grund- och magisternivå samt innehar rättigheter att utfärda masterexamen i biblioteks- och informationsvetenskap, informatik, energi- och materialåtervinning och i pedagogiskt arbete. Man utexaminerar även civilekonomer.

KK-stiftelsen stöder ett antal forskningsprojekt inom Textil och Mode samt IT.

INRIKTNING

Biblioteks- och informationsvetenskap
Handel och IT
Resursåtervinning
Textil och Mode
Integrerad vårdutveckling

10 mnkr

HÖGSKOLAN I GÄVLE

HIG bildades 1977 och hade 6 633 helårsstudenter 2011 och cirka 700 anställda. HIG erbjuder mer än 50 utbildningsprogram och påbyggnadsutbildningar samt cirka 700 kurser inom humaniora, samhälls- och naturvetenskap samt teknik.

Verksamheten är fördelad på tre akademier: Akademin för hälsa och arbetsliv, Akademin för teknik och miljö och Akademin för utbildning och ekonomi. HIG har rättigheter att utfärda forskarexamina inom området Byggd miljö. Man utfärdar examina på grund- och magisternivå samt innehar rättigheter att utfärda masterexamen i elektronik och energisystem.

KK-stiftelsen stöder en forskarskola inom Energisystem i byggd miljö, som bedrivs tillsammans med högskolan i Dalarna och Mälardalens högskola.

INRIKTNING

Byggd Miljö
Hälsofrämjande arbetsliv

22 mnkr

FOTO: ISTOCK

FOTO: MAQUET

HÖGSKOLAN I HALMSTAD

HH har ett 50-tal program på grundnivå, 5 604 helårsstudenter (2011) och drygt 600 anställda. Halmstad blev högskoleort 1975 och den första högskoleutbildningen startade 1977. Högskolan bedriver forskning inom tre teman: verksamhet, produkter och livskvalitet.

HH har forskarutbildningsrättigheter inom informationsteknologi och innovationsvetenskap och utfärdar examina på grund- och magisternivå samt masterexamen i datateknik, innovationsledning och affärsutveckling samt i hälsovetenskap. HH utexaminerar även civilekonomer.

KK-stiftelsen finansierar profileringen inom miljön Inbyggda och intelligenta system och man är idag en av tre så kallade KK-miljöer. Stiftelsen stöder även, utöver större stöd för forskningsprofilering, såväl forskningsprojekt som strategiska rekryteringar.

INRIKTNING

Organisation, region och samhälle
Produkter, processer och tjänster
Livskvalitet, välfärd och kultur

97 mnkr

FOTO: PATRIK SVEDBERG

HJ

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

HJ hade 8 687 helårsstudenter 2011, cirka 800 anställda och erbjuder 70 program/inriktningar och cirka 300 fristående kurser. HJ är en stiftelse med fyra fackhögskolor: Hälsohögskolan, Högskolan för lärande och kommunikation, Internationella Handelshögskolan samt Tekniska Högskolan.

HJ har rättigheter att utfärda forskarexamina inom humanistiskt-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde, utom i statsvetenskap, samt inom industriell produktframtagning. HJ utfärdar examina på grund- och magisternivå och på masternivå inom områdena Elektroteknik, Produktionssystem, Produktutveckling samt inom humanistiskt-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde. Man utexaminerar även civilekonomer.

KK-stiftelsen stöder en forskningsprofil, forskningsprojekt och strategiska rekryteringar vid HJ.

INRIKTNING Produkt- och produktionsutveckling samt internationell affärsutveckling för små och medelstora företag
Kvalitetsförbättring och resurseffektivitet i vård och omsorg
Kunskap och kompetensutveckling i det globaliserade samhället

49 mnkr

HÖGSKOLAN I KRISTIANSTAD

Bildades i samband med högskolereformen 1977 och flyttade 1995 till då avvecklade Norra skånska regementets (P6) kasernområde. Hade 5 679 helårsstudenter 2011. Efter en genomgripande omorganisation 2008 består högskolan av två sektioner för utbildningsverksamhet: Sektionen för Hälsa och Samhälle (HS) och Sektionen för Lärarutbildning (LU).

HKR utfärdar examina på grund- och magisternivå samt innehar rättigheter att utfärda masterexamen i hälsovetenskap och i utbildningsvetenskap.

KK-stiftelsen har under senare år inte givit stöd till några projekt vid lärosätet, förutom ett som beviljades 2012 inom Vattenvård.

INRIKTNING Naturvetenskapernas och matematikens didaktik
Mat-måltid-hälsa i "24-timmarssamhället"
Vattenvård

3 mnkr

HKR

FOTO: ISTOCK

FOTO: ISTOCK

HIS

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

HIS tillkom 1977 och var 1982 bland de första som utvecklade kortare ingenjörsutbildningar. Idag har lärosätet cirka 500 anställda och 4 509 helårsstudenter (2011). HIS består idag av tre institutioner: Kommunikation och information, Vård och natur samt Teknik och samhälle.

Lärosätet har rättigheter att utfärda forskarexamina inom området informationsteknologi. Man utfärdar examina på grund- och magisternivå samt innehar rättigheter att utfärda masterexamen i datavetenskap och systembiologi.

Högskolan i Skövde är en av tre KK-miljöer, inom området teknik/it. I denna miljö ingår en företagsforskarskola, olika forskningsprojekt och strategiska rekryteringar. Utöver KK-miljön stöder vi några projekt inom hälsa och systembiologi.

INRIKTNING Teknik/IT
Framtidens företag/företagande
Det livslånga lärandet
Välbefinnande

73 mnkr

FOTO: ISTOCK

HÖGSKOLAN PÅ GOTLAND

En av Sveriges yngsta och minsta högskolor, etablerad 1998. Tre institutioner, 2 245 helårsstudenter år 2011 och 217 anställda. En tredjedel av helårsstudenterna läser på campus i Visby, resterande nätbaserat. En knapp tredjedel av studenterna studerar på program.

HGO utfärdar examina på grund- och magisternivå.

KK-stiftelsen har stött ett par projekt vid lärosätet inom området Arkeologi och tillämpad kulturvård.

Enligt beslut i december 2012 upphör Högskolan på Gotland som egen myndighet den 30 juni 2013 och blir Uppsala universitet Campus Gotland.

INRIKTNING

Arkeologi och tillämpad kulturvård
Ekologi, energiteknik och miljö
Serious games

0 mnkr

HÖGSKOLAN VÄST

Verksamheten grundades 1990 och bedrevs då i Trollhättan, Vänersborg och Uddevalla. Namnet Högskolan Väst tillkom 2006, och sedan hösten 2008 bedrivs verksamheten helt i Trollhättan. HV hade 5 181 helårsstudenter 2011 och drygt 600 anställda.

HV har rättigheter att utfärda forskarexamina inom området Arbetsintegrerat lärande och området Produktionsteknik. Man utfärdar examina på grund- och magisternivå samt masterexamen i maskinteknik, produktionsteknik och arbetsintegrerat lärande.

Högskolan Väst har flera stora stöd från KK-stiftelsen inom området produktionsteknik, såsom en forskningsprofil, en företagsforskarskola, ett flertal forskningsprojekt och strategiska rekryteringar.

INRIKTNING

Produktionsteknik
Lärande i och för det nya arbetslivet

30 mnkr

FOTO: ISTOCK

FOTO: ISTOCK

KARLSTADS UNIVERSITET

Karlstads universitet bildades 1999 och har idag drygt 1 200 anställda och hade 8 799 helårsstudenter 2011. KAU har utbildningsprogram och kurser inom humaniora, samhällsvetenskap, naturvetenskap, teknik, undervisning, vård och musik.

KAU utfärdar examina på såväl grund- som avancerad nivå och forskarnivå. De utexaminerar även bland annat civilekonomer och civilingenjörer.

KK-stiftelsen stöder lärosätet med en forskningsprofil inom tjänsteforskning, en företagsforskarskola inom värdeskapande i fiberbaserade processer och produkter, samt forskningsprojekt, strategiska rekryteringar och expertkompetensutbildningar inom bland annat IT-säkerhet och stålforskning.

INRIKTNING

Centrum för tjänsteforskning, CTF
DigiCom-sfären
Hälsa
Genus
Kulturvetenskap
Regionala samhällsbyggen

Teknik och vetenskap i samverkan
Utbildningsvetenskap

16 mnkr

FOTO: OLLE KIRCHMEIER

LINNÉUNIVERSITET

LNU bildades 2010 genom sammanslagning av Växjö universitet och Högskolan i Kalmar. LNU har verksamhet på huvudorterna Kalmar och Växjö men även viss utbildning i Hultsfred (music & event management), Ljungby (informationslogistik) och Nybro (design). Verksamheten omfattar 15 546 helårsstudenter (2011) och cirka 2 000 anställda.

LNU utfärdar examina på såväl grund- som avancerad nivå och forskarnivå. Man utexaminerar även bland annat civilekonomer och psykologer.

KK-stiftelsen stöder forskningsprojekt, strategiska rekryteringar samt satsningar på expertkompetens för innovation.

INRIKTNING

Arbetsmarknadspolitik
Välfärd
Entreprenörskap
Biovetenskap
Akvatisk ekologi
Trä och energiteknik m.m.

25 mnkr

MALMÖ HÖGSKOLA

MAH bildades 1998 och hade 12 655 helårsstudenter 2011 och 1 400 anställda. Högskolan har rätt att utfärda forskarexamina inom områdena Odontologi, Biomedicinsk vetenskap, Hälsa, vård och välfärd, Nya medier, offentligheter och gestaltungsformer, Idrottsvetenskap samt Utbildningsvetenskap. Man utfärdar också examina på grund- och magisternivå samt innehar rättigheter att utfärda masterexamen inom områdena Historia, Interaktionsdesign, Internationell migration och etniska relationer, Pedagogik, Socialt arbete, Utbildningsvetenskap, Idrottsvetenskap, Kultur- och medier samt Medicin.

KK-stiftelsen stöder ett flertal forskningsprojekt samt en strategisk rekrytering inom framför allt området biologiska ytor.

INRIKTNING

Hälsa, vård och välfärd
Klinisk odontologisk forskning
Lärande
Migration och urbanisering

Nya medier
Samhällsentreprenörskap

14 mnkr

FOTO: ISTOCK

FOTO: ISTOCK

MITTUNIVERSITETET

MIUN är ett nätverksuniversitet med campus på tre orter: Härnösand, Sundsvall och Östersund med tillsammans 8 495 helårsstudenter och drygt 1 000 anställda.

Den nuvarande verksamheten bildades 2005 men har rötter sedan 1842. MIUN utfärdar examina på såväl grund- och avancerad nivå som forskarnivå. Examinering sker även av bland annat civilingenjörer.

Mittuniversitetet har en av tre KK-miljöer, där vi stöder satsningar inom områdena Skogen som resurs och Industriell IT. I denna miljö finansieras en forskningsprofil för varje område, en forskarskola. Dessutom finansieras flera forskningsprojekt både inom och utanför KK-miljön.

INRIKTNING

Skogen som resurs
Industriell IT och digitala tjänster
Hälsa, idrott och sportteknologi
Turism och upplevelser
Entreprenörskap och företagsutveckling

Bank, försäkring och pension
Medier och kommunikation
Lärande, bildning och kulturarv
Risk och kris

26 mnkr

FOTO: ISTOCK

MÄLARDALENS HÖGSKOLA

Mälardalens högskola är en av Sveriges stora högskolor med 8 101 helårsstudenter år 2011 och cirka 900 anställda fördelade på fyra campus: Eskilstuna, Västerås, Södertälje, Nyköping och viss verksamhet i Nacka.

MDH utfärdar examina på grund- och magisternivå samt innehar rättigheter att utfärda masterexamen inom vetenskapsområdet Teknik och inom området Hälsa och välfärd. De utexaminerar även civilingenjörer.

KK-stiftelsen stöder de tre miljöerna Inbyggda system, Innovation och produktrealisering, samt Miljö, energi- och resursoptimering, med bland annat två nya forskningsprofiler, två företagsforskerskolor, ett antal forskningsprojekt och olika former för strategiska rekryteringar.

INRIKTNING

Inbyggda system
Hälsa och välfärd
Innovation och produktrealisering
Miljö, energi- och resursoptimering

138 mnkr

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA

SH återfinns i Huddinge kommun strax söder om Stockholm. Lärosätet inrättades 1996 och hade 7 588 helårsstudenter 2011 och drygt 800 anställda.

Lärosätet har rättigheter att utfärda forskarexamina inom området Historiska studier, området Kritisk kulturteori, området Miljövetenskapliga studier samt inom området Politik, ekonomi och samhällets organisering. SH utfärdar även examina på grund- och magisternivå samt innehar rättigheter att utfärda masterexamen i miljövetenskap, biovetenskap, historia, etnologi, företagsekonomi, genusvetenskap, medie- och kommunikationsvetenskap, sociologi och statsvetenskap, området religionsvetenskap.

KK-stiftelsen stöder ett mindre antal forskningsprojekt inom kulturarv och marinarkeologi.

INRIKTNING

SH har en unik profil kring tre M:

- Mångvetenskap
- Mångkultur
- Medborgerlig bildning

8 mnkr

FOTO: ISTOCK

FOTO: NORDICPHOTOS

ÖREBRO UNIVERSITET

År 1977 bildades Högskolan i Örebro och 1999 blev skolan universitet med campus i Örebro, Grythyttan och Karlskoga. Det är ett av Sveriges mest expansiva universitet med 10 074 helårsstudenter (2011) och 1 200 anställda.

ORU har utbildning och forskning inom humaniora, juridik, samhällsvetenskap, naturvetenskap, teknik, vård, medicin, undervisning, musik och idrott. ORU utfärdar examina på såväl grund- och avancerad nivå som forskarnivå. Man har även tillstånd att utexaminera bland annat läkare, psykologer och civilekonomer.

KK-stiftelsen stöder bland annat forskningsprofiler inom medicin och robotik, samt ett antal forskningsprojekt inom medicin, robotik samt inom Människa-teknik-miljö.

INRIKTNING

Människa-teknik-miljö
Robotik
Medicin, psykologi och hälsa
Ungdomsforskning
m.m.

66 mnkr

Svensk forskning står inför stora utmaningar

– *Madelene Sandström* en av skribenterna i ny bok

Svenskt Näringsliv gav hösten 2012 ut antologin *Med Sverige på läktaren*. En rad personer med inblick i svensk forskningspolitik reflekterar i boken över ämnet. Sådär presenteras boken: ”Flera mörka orosmoln som tornar upp sig vid horisonten. Den svenska forskningen uppmärksammas mindre och mindre internationellt för varje år och återväxten av unga toppforskare har visat sig vara relativt svag. Håller Sverige på att hamna på läktaren i forskningssammanhang? Är vi kvar i ett gammalt och övergivet forskningspolitiskt landskap? Många röster i denna antologi ger en dyster bild av den svenska utvecklingen och påtalar stora brister i forskningspolitiken. Men här finns också förslag på, och hopp om, lösningar för framtiden.”

Citat ur boken

Madelene Sandström, vd KK-stiftelsen:

”Hur kan samhället på bästa sätt skapa förutsättningar för att behålla konkurrenskraften i näringslivet i en snabbare och hårdare internationell konkurrens? Frågan är om nuvarande statliga satsningar i forskning och utbildning verkligen genererar förutsättningar för en fortsatt försörjning av kunskap med dessa effekter.

Innovationer ska utvecklas där förädlingsvärdet kan bli som störst. Därför är det angeläget att vi har en forsknings- och innovationsagenda i Sverige som framför allt ger oss kompetensförsörjning och utbildad arbetskraft med förmåga till utveckling, problemlösning och förnyelse i vår nuvarande industri.

En procent av de strategiska

satsningarna gick i förra forskningspropositionen till de nya universiteten och högskolorna. Hur kan en sådan satsning fullt ut vara strategisk och bäst fördelad för stärkt konkurrenskraft och tillväxt? Kanske var det snarare forskningskonkurrensen på den vetenskapliga arenan det handlade om. Den offentliga diskussionen som hävdar

att det inte ska finnas forskning vid högskolorna är helt verklighetsfrämmande och ignorerar förutsättningarna för nationell tillväxt.

Skulle Sverige som kunskapsnation kunnat klara sig utan de resultat som genererats av de nya högskolor-

nas forskning tillsammans med de svenska industriföretagen? Högskolornas och de yngre universitetens basfinansiering för forskning är inte i paritet med dess värde för samhället. Det behövs ekonomisk stimulans för att skärpa forskningsfokus

och generera effekt. Det räcker inte med att belöningen genereras av stora studentkullar eller forskningsexcellens. Relevansen får inte bara vara inomvetenskaplig. Statligt finansierad forskning måste kunna uppfylla fler syften.”

Ingvar Carlsson, fd statsminister, fd ordförande Stiftelsen för Strategisk forskning:

”Trots en uppenbar relevans för de flesta människor har forskningsfrågorna inte fått något synbart utrymme i våra valrörelser. Alltför få politiker i Sverige har ett genuint intresse för forskningsfrågorna, och de blir sällan ett område för väljarna att ta ställning till. Kan-
ske lever vi i ett Moment 22 där

politikerna tror att väljarna inte är intresserade, och då blir inte heller forskningsfrågorna något som avgör val eller påverkar den långsiktiga politiska agendan. [...] Ofta ställs bredd mot elit i den forskningspolitiska debatten. [...] Ingen kan i förväg avgöra vilka forskare som kommer att lyckas och nå stora

genombrott. Ska vi hitta de stora talangerna och nå de avgörande genombrotten måste vi satsa brett. Det kräver i sin tur att de totala resurser som avsätts till forskning är så omfattande att vi klarar både en bredd- och en elitsatsning.”

KK-stiftelsen är aktiv i det offentliga samtalet:

Debattinlägg av Madelene Sandström i Göteborgs-Posten

7 JULI 2012 | Enligt regeringen är en stark konkurrenskraft en förutsättning för långsiktigt hållbar tillväxt. Men näringsminister Annie Lööfs recept tycks vara nya nationalparksföreskrifter, regionala kulturmedel och strandskyddsregler, medan utbildningsminister Jan Björklund vill se fler Nobelpris till Sverige. Förslag som gör att man kan undra om det är en ekonomisk modell från Sydeuropa som står som inspiration.

Enligt McKinseys rapport "Tillväxt och förnyelse i den svenska ekonomin" har den svenska ekonomiska tillväxten under de senaste 15-20 åren överstigit tillväxten i både USA och EU-15. McKinsey konstaterar att vi för att bibehålla denna tillväxt måste säkra full utväxling på våra FoU-investeringar och bli ledande inom innovationsproduktiviteten. Därför oroas jag när jag lyssnar på näringsminister Annie Lööf då hon exemplifierar regeringens arbete att skapa attraktiva regioner med att man ser över nationalparksföreskrifterna och strandskyddsreglerna, förstärker de regionala kulturmedlen och ger medel till destinationsutveckling av turistmål. Trevligt, men detta kommer inte att göra oss ledande inom innovationsproduktiviteten.

Konkurrenskraften skapas av den svenska industrin, Sveriges ryggrad, på deras produktions- och utvecklingsavdelningar runt om i landet. Tillgång till forskning, kompetensförsörjning och kontinuerlig kompetensutveckling är en ödesfråga för dessa företag. Därför innebär näringsministerns huvudfokus ett stort problem för landets industri. Näringspolitiken får inte fokusera på enmansföretag inom turism och rekreation. Det största värdet med Göteborgsregionen får inte vara att segla i skärgården. Innovationer måste istället utvecklas om än i många nya former där förädlingsvärdet kan bli som störst. I den

svenska, många gånger världsledande, industrin.

Därför måste utflyttningen av företagens forskningsanläggningar stoppas. Faktum är att 82 procent av Sveriges största och medelstora exportföretag, enligt en Novusundersökning, säger att de skulle förlägga mer forskning i Sverige om samarbetet mellan akademi och företag ökade. Och 76% säger att det är viktigt med geografisk närhet till en högskola/universitet för att kunna rekrytera kompetent personal och få tillgång till kompetensutveckling. Är inte detta tydliga signaler?

Men tyvärr får svensk basindustri heller inget större stöd av utbildningsminister Jan Björklund. Istället tycks han ha snöat in på att vi ska ha ett fåtal elituniversitet och att vi ska få fler Nobelpris till Sverige. Det är placering på rankinglistor som gör ministern glad. Men vad innebär sådant för tillväxten? Björklund och andra elitförespråkare får inte ens medhåll av Nobelpristagaren Paul Krugman, som i boken "Economics, European edition 2008" skriver att ekonomisk tillväxt skapas även tack vare tusentals modesta innovationer, att viktiga teknologiska framsteg inte ens behöver vara 'cutting-edge science', och att kunskap måste omvandlas till användbara produkter och processer.

Måla därför inte i svart och vitt, utan skapa en forsknings- och innovationspolitik för en fullvärdig utveckling. Akademisk

konkurrens är bra, men risken är att akademien isoleras från samhället om vi inte också tar hänsyn till den viktiga roll högskolan har för att lösa samhällsproblem och för att skapa tillväxt och välfärd. Finansminister Anders Borg borde inse att det fokus som hans ministerkollegor åtminstone offentligt lyfter fram, definitivt leder Sverige in på samma väg som Sydeuropa. Forskning är investering för framtiden. Alla investeringar ska betala sig.

Det är ute i landet, där Sveriges basnäring är lokaliserad, som det behövs kompetensförsörjning och vetenskapligt starka men också profilerade forskningsmiljöer, som har erfarenhet av att arbeta med behovsmotiverad forskning i nära samarbete med näringsliv och samhälle.

Vi vet att denna samproducerade forskning, med experter från företag och forskare från akademien, i högsta grad gynnar såväl akademien som näringslivet. KK-stiftelsen finansierar enbart forskning där näringslivet går in med lika mycket som vi, fast i tid och utrustning. Undersökningar visar tydligt att forskning i samproduktion bidrar till den vetenskapliga kunskapsutvecklingen, stöder utbildningen och stärker företagets konkurrenskraft.

Regeringen måste i den kommande forsknings- och innovationspropositionen skapa möjligheter för vår starka industri, och uppmuntra samarbete med Sveriges nya universitet och högskolor. Närings- och forskningspolitiken måste gå hand i hand. Då finns förutsättning för en långsiktigt hållbar tillväxt för Sverige.

Möjligheterna är enorma, Annie Lööf, Jan Björklund och Anders Borg. Nu krävs det att ni kliver fram och tar tillvara på dem genom att omsätta det i politik och handling.

Madelene Sandström, vd Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling

En aktiv debattör

I KK-stiftelsens policy som ovanligt aktiv finansiär ingår också att följa med och delta i debatten som har med forskning och de nya lärosätena att göra. Under året förekom både Madelene Sandström, vd, och Ulf Hall, chef Externa relationer och Kommunikation, i olika tidningar och andra medier.

14

FORSKNINGSSAMARBETE NYCKELN TILL TILLVÄXT OCH VÄLFÄRD

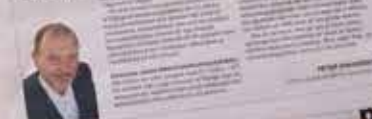
Enligt en ny rapport från SRI (Swedish Research Institute) är forskningssamarbete mellan företag och universitet en nyckel till tillväxt och välfärd. Rapporten visar att företag som samarbetar med universitet har en högre tillväxt och en högre lönsamhet än företag som inte samarbetar.

Enligt en ny rapport från SRI (Swedish Research Institute) är forskningssamarbete mellan företag och universitet en nyckel till tillväxt och välfärd. Rapporten visar att företag som samarbetar med universitet har en högre tillväxt och en högre lönsamhet än företag som inte samarbetar.

Det är här som forskningen måste bidra till att lösa de reella utvecklingsfrågorna och finna nya lösningar på de problem som företagen står inför.

För den svenska innovations- och forskningsmiljön

Företagsnära forskning kan stoppa Fou-flykten

Företagsnära forskning kan stoppa Fou-flykten. Enligt en ny rapport från SRI (Swedish Research Institute) är forskningssamarbete mellan företag och universitet en nyckel till tillväxt och välfärd.

Regionala forskarskolor vinnande koncept

Enligt en ny rapport från SRI (Swedish Research Institute) är forskningssamarbete mellan företag och universitet en nyckel till tillväxt och välfärd. Rapporten visar att företag som samarbetar med universitet har en högre tillväxt och en högre lönsamhet än företag som inte samarbetar.

Valtionsbron i Almedalen

Enligt en ny rapport från SRI (Swedish Research Institute) är forskningssamarbete mellan företag och universitet en nyckel till tillväxt och välfärd. Rapporten visar att företag som samarbetar med universitet har en högre tillväxt och en högre lönsamhet än företag som inte samarbetar.

10

MER FÖRETAGSNÄRA FORSKNING KAN STOPPA FOU-FLYKT

Företagsnära forskning kan stoppa Fou-flykten. Enligt en ny rapport från SRI (Swedish Research Institute) är forskningssamarbete mellan företag och universitet en nyckel till tillväxt och välfärd. Rapporten visar att företag som samarbetar med universitet har en högre tillväxt och en högre lönsamhet än företag som inte samarbetar.

KK-stiftelsen: En utåtriktad verksamhet

KK-stiftelsen är som bekant ingen stillasittande finansjär. Medarbetarna besöker kontinuerligt både lärosäten och många företag som ingår i forskningsnätverket. Man deltar dessutom i invigningar, paneldiskussioner och andra event. Här är bilder från några av 2012 års händelser.

MADELENE SANDSTRÖM FLANKERAD AV CARL BENNET (INDUSTRIMAN OCH F D STYRELSEORDFÖRANDE I BÅDE HIH OCH HÖGSKOLEVERKET) OCH MIKAEL ALEXANDERSSON (HIH:S REKTOR) VID INVIGNINGEN AV KK-MILJÖN VID HÖGSKOLAN I HALMSTAD.

ANNA NILSDOTTER, MADELENE SANDSTRÖM, NICOLAS HASSBJER, CARL BENNET OCH MIKAEL ALEXANDERSSON VID INVIGNINGEN AV KK-MILJÖN VID HÖGSKOLAN I HALMSTAD.

ANDERS JÖRNESTEN, MALIN HENNINGS-
SON OCH ULF HALL FRÅN KK-STIFTELSEN
VID LANSERINGEN AV VINNOVAS BOK
"FORSKNING – TILL VILKEN NYTTA?" MED
INTERVJUER AV 15 FORSKARE, FÖRETAGS-
LEDARE, ENTREPRENÖRER OCH FÖRE-
TRÄDARE FÖR AKADEMIEN.

ULF HALL MED RIKSDAGSLEDAMÖTERNA
BETTY MALMBERG (M) OCH THOMAS
STRAND(S) UNDER ALMEDALSVECKAN
I VISBY.

STEFAN ÖSTHOLM TALAR VID HÖG-
SKOLEVERKETS ÅRLIGA KONFERENS
"KUNSKAPSSAMHÄLLET – EN ILLUSION?"

Detta är KK-stiftelsens forskningsnätverk 2012. Värde: 750 miljoner!

Under 2012 fattade KK-stiftelsen beslut att påbörja 80 gemensamma forskningsprojekt mellan de 17 nya lärosätena och 156 företag.

För finansieringen beviljade stiftelsen sammanlagt 358 miljoner, samtidigt som företagens insats beräknas vara värd drygt 356 miljoner.

Det innebär att 2012 års facit blev ett sammanlagt tillskott till svensk forskning värt närmare 715 miljoner kronor.

Till höger syns 2012 års forskningsnätverk med datoranimationens hjälp.

- De gula stjärnorna är lärosäten.
- De orange romberna är representerar enskilda projekt samt mer långsiktiga åtaganden som forskningsprofiler, forskarskolor, professorer, gästprofessorer, adjungerade professorer, expertkompetens.
- De små blå planeterna är de företag som samverkar inom varje projekt.
- Linjernas tjocklek motsvarar företagens satsade resurser i respektive projekt.

BEVILJADE PROJEKT 2012

Projekttitel	Diariennr	Mottagare	Beslutat belopp, kr
INNOFACTURE	20110262	Mälardalens högskola	27 000 000
Simulering och styrning av materialpåverkande processer	20110263	Högskolan Väst	15 300 000
Gjutning, innovation, produktivitet (GIP)	20110276	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	1 403 592
Planeringsprojekt U-SER (Utbildning inom Serviceområdet)	20110278	Karlstads universitet	1 310 708
PROMPT – Professionell masterutbildning i programvaruteknik	20110280	Mälardalens högskola	1 500 000
Internationella Vetenskapsfestivalen 2013–2015	20110299	Göteborg & Co/Int.Vetenskapsfe	1 500 000
Projekt inom Centre for Knowledge Governance Studies (CKG) 2012	20120005	Uppsala universitet	570 874
Informationslogistik för framtida affärsmodeller – Post-doctoral positions	20120011	Linnéuniversitetet	961 400
Informationslogistik för framtida affärsmodeller – Professor of Informatics, specialization in Information Logistics	20120012	Linnéuniversitetet	2 716 800
Nya miljövänliga skivmaterial	20120013	Linnéuniversitetet	3 052 219
Professor in Biomedical Technology with Focus on Molecular Imprinting	20120014	Malmö högskola	898 380
Forskarassistent för utvecklad samproduktion inom svetsning	20120015	Högskolan Väst	1 111 570
Strategisk rekrytering av professor i gjuteriteknologi	20120016	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	1 800 000
Kopplad mikrostruktur och fysikaliskt baserad plasticitetsmodell för IN718	20120018	Malmö högskola	997 137
Snabb och robust optisk övervakning för svetsautomation	20120021	Högskolan Väst	2 000 000
Simulerings-Baserad Optimering av PLC'er – SimBO	20120022	Högskolan Väst	1 498 926
Effekter av samaktiviteter i dagligvaruhandeln	20120025	Högskolan för lärande och kommunikation i Jönköping AB	1 687 319
Adjungerad professor i Virkeslära med inriktning mot skogsproduktionens kvalitet	20120036	Linnéuniversitetet	1 449 981
Internationell gästprofessor i svetssteknologi	20120039	Högskolan Väst	1 243 923
Adjungerad professur vid MDH – Avioniksystem	20120040	Mälardalens högskola	454 796
EIS/CAISR Internationell gästprofessor Karl Iagnemma	20120043	Högskolan i Halmstad	362 700
Roberto Verganti International Guest Professor	20120045	Mälardalens högskola	1 700 000
Iain Bate – gästprofessor i funktionell säkerhet	20120049	Mälardalens högskola	1 266 400
Adjungering av FoU-specialist för utbildning inom CAD/BIM	20120051	Linnéuniversitetet	605 882
James K Hazy Internationell gästprofessor	20120052	Mälardalens högskola	1 700 000
Hållbarhetsdriven innovation	20120053	Blekinge tekniska högskola	1 693 940
Forskning i praktiken: Högskolors organisation av forskningsprofiler, -finansiering och karriärshandling	20120064	Linnéuniversitetet	838 022
Företagsforskarskola i tillämpad informationsteknologi – ApplyIT	20120066	Högskolan i Skövde	18 000 000
Expertkompetens för hållbart träbyggande	20120091	Linnéuniversitetet	4 498 468
Diagnos på distans – online engineering på mastersnivå	20120096	Blekinge tekniska högskola	4 999 854
Företagens kompetensförsörjning	20120098	Internationella Handelshögskolan i Jönköping AB	2 000 000
Expertkompetens för Industriell Informatik inom produktionsteknik (EIIP)	20120109	Högskolan i Skövde	1 496 249
E-care@home: effektiv vård och omsorg via semantisk interoperabilitet	20120135	Örebro universitet	599 905
Pålitliga virtuella mjukvarusystem	20120140	SICS, Swedish Institute of Computer Science AB	533 274
Internet of Sports – IoT-baserade produkter och tjänster för sport och rekreation	20120146	SICS, Swedish Institute of Computer Science AB	471 105
READY – Forskningsmiljö för Internet med låg fördröjning	20120152	SICS, Swedish Institute of Computer Science AB	558 932
ToCSyC: Testning av kritiska egenskaper i komplexa system	20120156	Mälardalens högskola	600 000
Delprojekt 2 inom Centre for Knowledge Governance Studies 2012: Forskargruppsstudier och studier av samproduktion	20120165	Lunds universitet	1 484 000
Kliniska applikationer av mussel-adhesivt protein – utveckling av ett högpotentiellt celladhesiv	20120179	Örebro universitet	1 800 000
Utveckling av metoder för fastställande av skogsplantors status	20120181	Högskolan Dalarna	2 866 854

Projekttitel	Diariennr	Mottagare	Beslutat belopp, kr
Beräkningsstudie på molekyl- och makronivå av molekyllär genomtränglighet i polymera nanokompositer	20120183	Högskolan i Borås	2 298 000
Funktionell silverbeläggning på Rheo-gjutit aluminium med hjälp av simuleringssassisterad pulsplätning	20120184	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	900 000
Effektiv industrialisering för framgångsrik upprampning av försörjningskedjor	20120186	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	5 168 266
ARoStir	20120191	Högskolan Väst	4 130 401
Big Data Analytics by Online Ensemble Learning (BOEL)	20120192	Högskolan i Borås	4 087 195
Utvärdera högvärdiga produkter från mikroalger	20120194	Linnéuniversitetet	2 486 798
TEDD – Teknisk kvalitet i distribuerad programutveckling	20120200	Blekinge tekniska högskola	5 415 329
Snabb Kartläggning för Realistisk Simulering	20120203	Örebro universitet	600 000
Omvärldsbevakning och affärsanalys: social IT i kunskapsintensiva företag	20120205	Södertörns högskola	3 317 582
Utveckling av Anti-inflammatorisk preparat för behandling av kardiovaskulär sjukdom	20120213	Örebro universitet	1 800 000
Bioinformatikanalys och ny diagnostik för att studera kopplingen mellan parodontit och systemisk inflammation	20120229	Örebro universitet	1 800 000
EMOPAC – Evolutionär flerparametrisk optimering för tillämpningar inom analog kretsdesign	20120233	Mälardalens högskola	4 104 000
Rent vatten och hållbart utnyttjande av avloppsslam, stallgödsel och organiskt avfall i biosfärområdet Kristianstads Vattenrike (CLEAR)	20120238	Högskolan Kristianstad	3 110 400
Kund–Leverantörsintegration i utformning av produktionsutrustning	20120240	Mälardalens högskola	6 120 000
eHälsa – Innovativa Integrerade IT-applikationer	20120266	Örebro universitet	1 920 000
Mellantjänst för utvecklad kaosteoribaserad processövervakning inom skärande bearbetning	20120267	Högskolan Väst	1 200 000
Konferensen Högskola och samhälle i samverkan, HSS 2013	20120272	Mälardalens högskola	500 000
Företagsforskarskola Resurseffektiva energisystem i den byggda miljön. Resource-efficient Energy Systems in the Built Environment	20120273	Högskolan i Gävle	21 600 000
Inbyggda sensorsystem för hälsa	20120275	Mälardalens högskola	36 000 000
Framtidens energi	20120276	Mälardalens högskola	36 000 000
Modelldriven utveckling och beslutsstöd	20120278	Blekinge tekniska högskola	36 000 000
Företagsforskarskola i inbyggda och intelligenta system -	20120287	Högskolan i Halmstad	14 400 000
Adjungerad professor i svetseteknologi	20120309	Högskolan Väst	1 320 000
Avvikande DNA-metyleringsmönster i stamcellsutvecklade leverceller	20120310	Högskolan i Skövde	5 891 196
Identifiering och utvärdering av nya biomarkörer för tumöruppkomst i endometrie-cancer	20120311	Högskolan i Skövde	4 203 285
SimMOLN	20120312	Högskolan i Skövde	4 751 116
Gästprofessor	20120313	Högskolan i Skövde	1 439 078
BIM-Wind: innovativ affärsmodell för service- och underhållsfunktioner inom vindkraftsindustrin	20120315	Högskolan i Halmstad	5 223 573
IP-MC: Innovationsprocesser i gränssnittet mellan byggmaterialtillverkning och byggproduktion	20120316	Högskolan i Halmstad	4 669 200
Extern rapportering och innovation – betydelsen av information som kommuniceras av revisorer vid beslutsfattande i små innovativa företag	20120317	Högskolan i Halmstad	1 153 168
Mediebranschens nya ekosystem	20120318	Högskolan i Halmstad	5 247 038
Framgångsrik, skadefri golf	20120319	Högskolan i Halmstad	2 665 866
CHIPS – Kamratstöd för förbättrad psykisk hälsa hos barn	20120320	Högskolan i Halmstad	1 036 560
Internationell gästprofessor Robert Cartwright	20120321	Högskolan i Halmstad	1 462 702
Internationell gästprofessor Alexey Vinel	20120322	Högskolan i Halmstad	596 620
Systemuppbyggnad 2013	20120323	Högskolan i Skövde	980 000
Systemuppbyggnad 2013	20120324	Högskolan i Halmstad	1 200 000
Systemuppbyggnad 2013	20120325	Mittuniversitetet	1 200 000
Vätska–substrat växelverkan för tryckteknik: ett nanoperspektiv	20120326	Mittuniversitetet	1 009 905
Högfrekventa spänningsomvandlare för medelhöga effekter	20120327	Mittuniversitetet	3 000 002
Plenocap – plenoptisk infångning och beräkningsbaserad fotografering	20120328	Mittuniversitetet	2 102 344
Internationell gästprofessor – Chemical engineering	20120329	Mittuniversitetet	1 750 000
Internationell gästprofessor – Robust Wireless Communication	20120330	Mittuniversitetet	1 077 348
TOTALT			361 470 182

STYRELSE

Styrelsen är KK-stiftelsens högsta beslutande organ och utses av regeringen (två ledamöter) och av styrelsen själv (åtta ledamöter).

Förslag till ledamöter (sju stycken) lämnas av Kungl. Vetenskapsakademien, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, universitet och högskolor samt myndighetscheferna för Vetenskapsrådet,

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande samt Verket för innovationssystem. En ledamot föreslås av styrelsen själv.

Mandatperioden är 1 juli 2010 till 30 juni 2013. Efter Per Unckels bortgång 2011 består styrelsen av nio ledamöter.

Ola Asplund, utredningschef IF Metall
Ordförande IVA, avd XI Forskning och Utbildning, Ledamot i styrelsen för Swerea IVF, Sekreterare i Industrins Utvecklingsråd

Leif Larsson, f.d. rektor Högskolan i Skövde
Styrelseledamot Örebro Universitet, CEO för Mission Aviation Fellowship Sweden

Lena Blomberg, fil. dr. mikrobiologi
Styrelseordförande i Venture Cup Väst AB, styrelseledamot i Stiftelsen Venture Cup Sverige samt ledamot i Polarforskningssekretariatets insynsråd

Britta Lundgren, professor Umeå universitet
Styrelseledamot i ACSIS (Advanced Cultural Studies Institute of Sweden), Nationell representant i EU:s myndighet för jämställdhet, EIGE, Styrelseledamot i SCAS (Swedish Collegium for Advanced Study) och UNeeCC (University Network for European Capitals of Culture)

Eva Cederbalk, direktör
Styrelseordförande i Klarna Holding AB/ Klarna AB och Diakrit International Ltd, Styrelseledamot i Ikano Group S.A.

Margareta Norell Bergendahl, professor och vice rektor KTH
Styrelseledamot i Mittuniversitetet, Nova utvecklingscentrum, Presidiet IVA

Bengt-Olof Elfström, forskningsstrateg GKN Aerospace Engine Systems AB
Styrelseledamot Luleå tekniska universitet och SWEREA Sicomp AB, Institutsråd Teknisk Fysik Chalmers, NFFPs Strategiska grupp

Christina Ullenius, ordförande, f.d. rektor Karlstads Universitet
Styrelseordförande för Luleå tekniska universitet, Styrelseledamot i Hasselblads-stiftelsen

Maria Khorsand, vd SP, Sveriges tekniska forskningsinstitut
Styrelseledamot i SOS Alarm Sverige AB och Beijer Electronics AB

LEDNINGSGRUPP

KK-STIFTELSENS LEDNINGSGRUPP, FRÅN VÄNSTER: ANDERS AHL, STEFAN ÖSTHOLM, ULF HALL, CHRISTINA HUSS, MADELENE SANDSTRÖM OCH EVA HÖGSTRÖM.

Anders Ahl, kapitalförvaltningschef

Anställd sedan 2008. Tidigare svensk aktiechef vid DNB, dessförinnan vid Alfred Berg.

Stefan Östholm, verksamhetschef

Anställd sedan november 2006. Tidigare bland annat vice rektor vid Blekinge tekniska högskola, där han även verkat som forskare. På BTH arbetade han med ledningsfrågor för att utveckla och kvalitetssäkra verksamhetsprocesserna, samt med uppbyggnaden av nya verksamheter och forskningsmiljöer.

Ulf Hall, kommunikationschef

Anställd sedan juni 2007. Tidigare bland annat kommunikationsdirektör på Ericsson Telecom AB, vd/kommunikationsstrateg på Swedelead AB och marknadsdirektör för Bull Nordeuropa.

Christina Huss, IT-chef

Anställd sedan oktober 1999. Tidigare bland annat anställd som teknisk konsult på Office IT-partner

Madelene Sandström, vd

Anställd sedan april 2009. Tidigare bland annat generaldirektör för Totalförsvarets forskningsinstitut, vice generaldirektör för Vinnova och kanslichef för Medicinska forskningsrådet.

Eva Högström, kanslichef

Anställd sedan november 1999. Tidigare bland annat administrativ chef på Bankstödsnämnden och departementsråd på Finansdepartementet.

ÅRSREDOVISNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling. Organisationsnummer: 802400-4213

Stiftelsen bildades genom beslut av riksdag och regering i juni 1994. Verksamheten inleddes i augusti 1994.

Stiftelsens ändamål

- stödja kunskaps- och kompetensutbyte mellan å ena sidan näringslivet och å andra sidan universitet, högskolor och forskningsinstitut (§ 1 a)
- finansiera forskning vid mindre och medelstora högskolor inom särskilda profilområden (§ 1 b)
- främja användningen av informationsteknologi (§ 1 c)

Medelsanvändning

Enligt § 4 i stadgarna föreskrivs följande om medelsanvändningen. Inom parentes anges förkortning som används för respektive del.

- 10 % av stiftelsens tillgångar får användas i samband med omstruktureringen av industriforskningsystemet (FI)
- 25 % av tillgångarna avser finansiering av utbildning på doktors-, licentiat- och magisternivå (KUB)
- 35 % av tillgångarna avser profilforskning vid landets nya universitet och högskolor. Endast avkastningen på det kapital som avsatts för ändamålet får förbrukas (HÖG)
- 30 % av tillgångarna avser främjande av användningen av informationsteknologi (IT)

Redovisning av gjorda insatser för ändamålen ska ske i enlighet med denna indelning (§ 10)

Sambandet mellan de tre ändamålen i § 1 och medelsanvändningen i § 4, uppdelad i fyra delar, är följande:

- FI och KUB hänför sig till § 1 a.
- HÖG hänför sig till § 1 b.
- IT hänför sig till § 1 c.

Verksamheten 2012

Under 2012 genomfördes två utlysningssomgångar omfattande 4–5 program vardera.

Inkomna ansökningar från vårutlysningen behandlades och beslutades under året (med undantag för ett stort program som fick längre ansökningstid) medan ansökningar från höstutlysningen beslutas under början av 2013. Programmen och det beviljade stödet redovisas under Främjande av ändamålen nedan. Totalt fattades beslut om stöd till projekt med ca 361 (291) mnkr.

Utbetalningar till beviljade projekt (såväl tidigare beslut som beslut under 2012) uppgick till 235 (311) mnkr.

Under året genomfördes utvärderingar av programmen IT i läraryrket, Samhällsentreprenörskap samt Drivkrafter för nya näringar. En intervjuundersökning har genomförts av representanter för lärosäten och deltagande företag i forskningsprojekt (avslutade 2009) vid nya lärosäten. Därutöver har en rapport tagits fram angående exportföretagens syn på forskning.

Utvecklingen för samtliga tillgångsslag i stiftelsens portfölj har varit positiv under året. Marknadsvärdet på stiftelsens kapital ökade från 6,4 till knappt 7 miljarder kr.

Styrelsen har under året bestått av:

Christina Ullenius, f d rektor Karlstads universitet, ordförande
 Ola Asplund, utredningschef IF Metall, vice ordförande
 Lena Blomberg, vd Ochstra AB
 Eva Cederbalk, direktör
 Bengt-Olof Elfström, forskningsstrateg, GKN Aerospace
 Maria Khorsand, vd SP
 Leif Larsson, f d rektor Högskolan i Skövde
 Britta Lundgren, professor Umeå universitet
 Margareta Norell Bergendahl, professor KTH

En plats i styrelsen har varit vakant under hela 2012 (en av de två ledamöter som utses av regeringen).

Styrelsen har under 2012 haft fem sammanträden varav ett tvådagars möte med strategidiskussioner.

Stiftelsen har ett kapitalutskott.

I kapitalutskottet har ingått:

Eva Cederbalk, ordförande
 Maria Khorsand, vice ordförande
 Christina Ullenius, ledamot
 Helena Levander, expertledamot
 Anders Thorendal, expertledamot
 Anders Ahl, kapitalförvaltningschef, ledamot
 Madelene Sandström, vd, ledamot (fr. o m. 2012-II-01)

Kapitalutskottet har haft sex sammanträden under året.

Stiftelsen omorganiserades den 1 november 2012. Kapitalförvaltningen har tidigare legat under styrelsen men utgör från nämnda datum en enhet under verkställande direktören. Styrelsen har också beslutat att införa en oberoende riskkontrollfunktion för kapitalförvaltningen.

Planeringshorisont

Stiftelsen har, enligt stadgarna, en evig del som avser stöd till forskning vid nya lärosäten (HÖG). För detta ändamål finns ett bundet kapital som efter indexuppräknings uppgår till 1,6 miljarder kr. Endast avkastningen får förbrukas av denna del av kapitalet. Vad gäller övriga delar av verksamheten (KUB, FI och IT) får både kapital och avkastning förbrukas. Styrelsen har beslutat om en planeringshorisont för beslut om stöd fram till 2021 inom dessa områden. Utbetalning av beslutade stöd kommer dock att ske ett antal år efter 2021.

Styrelsen har beslutat om en ram för beslut om stöd på totalt 1,6 miljarder kr i verksamhetsplanen för 2013–2016. För åren 2017–2021 är den preliminära ramen 1,4 miljarder kr. Totalt för åren 2013–2021 planeras således stöd med totalt 3 miljarder kr. Styrelsen ser årligen över tidshorisonten och det planerade stödet kopplat till resultatet av kapitalförvaltningen, storleken på buffertkapitalet m.m.

Marknadsvärdet på det återstående planeringsbara kapitalet för resp. område enligt stadgarna framgår av tabell på sid 69. Uppgifterna avser marknadsvärdet den 31 december 2012.

Cirka 2,8 miljarder kr, av det kvarvarande disponibla kapitalet (ca 6,3 miljarder kr) avser verksamhetsområdet HÖG, dvs. forskning vid nya lärosäten. HÖG har ett bundet kapital och därmed evig verksamhet. Denna verksamhet ska bedrivas utan restriktioner i tid.

Forskningsområden och beredningsorganisation

Stiftelsens utlysningar omfattar ett tiotal program i olika former. Med några enstaka undantag (inom verksam-

hetsområdet IT) riktas inte utlysningarna mot något särskilt forskningsområde. Ansökningarna om stöd till forskning och avancerad utbildning kan gälla vilket forskningsområde som helst bara villkoren i utlysningen är uppfyllda (där samproduktion med näringslivet samt vetenskaplig kvalitet är några av de viktigaste).

Vid bedömningen av ansökningarna anlitar stiftelsen vetenskapliga bedömare inom de sökandes forskningsområden. För bedömning av övriga villkor i utlysningen, d.v.s. utöver vetenskaplig kvalitet (exv. samproduktionen med näringslivet) tillsätter stiftelsen särskilda bedömningsgrupper. Bedömningsgruppernas uppgift är att väga samman ansökningarnas kvalitet utifrån samtliga kriterier i utlysningen och sedan rekommendera styrelsen eller vd beslut eller avslag för de sökta projekten. För KK-miljöprogrammet (se nedan) finns en särskild expertgrupp som kontinuerligt följer programmet.

Främjande av ändamålen

Stiftelsen stödjer uppbyggnaden av starka forskningsmiljöer genom att finansiera forskning och kompetensutveckling vid Sveriges nya universitet och högskolor. Stödet ges under förutsättning att näringslivet deltar genom samproduktion, d.v.s. bidrar till projekten med arbetsinsatser eller kontanta medel.

Stiftelsen strävar efter att erbjuda Sveriges nya lärosäten en "mix" av program för forskning och avancerade utbildningar. Det finns program med mindre forskningsprojekt med väldefinierade forskningsfrågor, större sex-åriga program inom visst forskningsområde (profiler), stöd till rekrytering av gästprofessorer och liknande samt stöd till större sammanhållna grupper av doktorander (företagsforskarskolor) m.fl.

Nedan redovisas de program som erbjudits och det stöd som beviljats under 2012 uppdelat på de ovannämnda stadgeområdena (HÖG, KUB, FI och IT)

Profilerad forskning vid nya lärosäten (HÖG), totalt 218 mnkr

Stödet till profilerad forskning vid nya lärosäten var under 2012 uppdelat i fem program:

- HÖG – Forskningsprojekt vid nya lärosäten
- ProSpekt, forskningsprojekt för nydisputerade
- Forskningsprofiler
- Strategiska rekryteringar
- KK-miljöprogrammet (HÖG)

FORSKNINGSPROJEKT VID NYA LÄROSÄTEN har utlysts av KK-stiftelsen årligen sedan 1995. Projekten är 1–3 år och de beviljade beloppen för projekten är mellan 0,6 och 6,1 mnkr. Under 2012 beviljades 16 projekt totalt 50 mnkr. Näringslivets bidrag är lika stort som stiftelsens i respektive projekt. Bidragen består huvudsakligen av arbetad tid (in kind-bidrag).

PROSPEKT är ett program som riktar sig till nydisputerade forskare. Totalt beviljades 6,1 mnkr till fyra forskningsprojekt. Medfinansiering från näringslivet erfordras.

TRE FORSKNINGSPROFILER à 36 mnkr beviljades, totalt 108 mnkr. Näringslivet bidrar med lika mycket. Årets beslutade profiler finns inom områdena:

- Inbyggda sensorsystem för hälsa (Mälardalens högskola)
- Framtidens energi (Mälardalens högskola)
- Modelldriven utveckling och beslutsstöd (Blekinge Tekniska Högskola).

STRATEGISKA REKRYTERINGAR är ett program vars syfte är att erbjuda högskolorna möjlighet att rekrytera forskare till s.k. mellantjänster (efter doktorsexamen) samt till professorstjänster. Medfinansiering krävs från näringslivet. Under året beviljades sju projekt med sammanlagt ca 12,7 mnkr.

KK-MILJÖPROGRAMMET (HÖG) syftar till att utveckla kunskap och kompetens inom strategiskt vald profilering vid de nya lärosätena. Totalt beviljades ca 41 mnkr. Medel till programmet kan även hämtas från KUB-området (se nedan). KK-miljöprogrammet drivs vid tre lärosäten med nedanstående valda profileringar:

- Högskolan i Skövde: Informationsteknologi och dess tillämpningar, t.ex. systembiologi
- Högskolan i Halmstad: Sammanförande av tre forskningsområden, innovationsvetenskap, informationsteknologi samt hälsa och livsstil
- Mittuniversitetet: Skogen som resurs och Industriell informationsteknologi och digitala tjänster

För alla delprojekt inom KK-miljöprogrammet (HÖG) finns medfinansiering från näringslivet med lika mycket som KK-stiftelsen beviljat. Programmet är långsiktigt och 10-åriga ramavtal har slutits med lärosätena. Stöd

till projekt inom miljöerna beviljas årligen efter det att lärosätena kvalitetssäkrat projekten och tagit fram en verksamhetsplan där utvecklingen av KK-miljön och de föreslagna projektens mål och innehåll redovisas. Beredning hos KK-stiftelsen sker i en särskild expertgrupp (se ovan om beredningsorganisationen).

Finansiering av utbildning på doktors-, licentiat- och magisternivå i samverkan med näringsliv och institut (KUB), totalt 134 mnkr

De erbjudna programmen var under året:

- Expertkompetens för innovation, steg 1 och 2
- Adjungerad forskningschef
- Strategiska rekryteringar, post doc
- Strategisk kunskapsförstärkning, gästprofessor
- Strategisk kunskapsförstärkning, adjungerad professor
- Företagsforskarskolor
- KK-miljöprogrammet (KUB-del)

EXPERTKOMPETENS FÖR INNOVATION

Programmet Expertkompetens för innovation syftar till att ta fram avancerade utbildningar för näringslivets behov inom särskilda områden. De sökande definierar utbildningsområde tillsammans med näringslivet. Under 2012 beslutades om tre planeringsbidrag (steg 1) om totalt 4,3 mnkr. De sökande får möjlighet att utarbeta förslag till avancerade kurser efter näringslivets behov. I steg 2 beviljades två projekt totalt 9,5 mnkr. I steg 2 vidareutvecklas och genomförs de avancerade kurserna. Exempel på utbildningsområde är hållbart träbyggande.

ADJUNGERAD FORSKNINGSCHEF

Inom området för avancerad kompetensutveckling finns i detta program möjlighet för lärosätena att anställa adjungerade forskningschefer (professor eller lektor) från näringslivet. Två projekt, till Mälardalens högskola resp. Linnéuniversitetet beviljades totalt 1,2 mnkr.

FÖRETAGSFORSKARSKOLOR

Företagsforskarskolor är ett program som stiftelsen erbjudit sedan senare delen av 90-talet. Programutformningen har utvecklats under åren men basen i programmet är en grupp doktorander, 10–15 stycken, som genomför sina doktorandstudier i olika projekt kopplade till ett visst forskningsområde, tema. Forskningsområdena varierar. Doktoranderna är vanligtvis anställda vid de företag som medverkar i forskarskolan.

Under 2012 beviljades tre företagsforskarskolor totalt 63,9 mnkr. De finns inom områdena:

- "Innovation and Product Realization" vid Mälardalens högskola
- "Simulation and Control of Material affecting Processes" vid Högskolan Väst
- "Resurseffektiva energisystem i den byggda miljön" vid Högskolan i Gävle

STRATEGISK KUNSKAPSFÖRSTÄRKNING, GÄSTPROFESSOR, ADJ. PROFESSOR SAMT POST DOC

I de tre delprogrammen finns möjlighet för de nya lärosätena att få stöd till deltidsanställningar av adjungerade professorer som har sin huvudsakliga verksamhet i näringslivet, att få stöd till deltidsanställning av internationell gästprofessor samt för rekrytering av post doc. Totalt beviljades tio projekt ca 13 mnkr.

KK-MILJÖPROGRAMMET (KUB)

För beskrivning av programmet, se ovan under HÖG. I KUB-delen av programmet beviljades de tre KK-miljöerna vid Mittuniversitetet, Högskolan i Skövde och Högskolan i Halmstad stöd med totalt 3,4 mnkr för arbete med uppbyggnad av KK-miljöerna (se programbeskrivning). Övriga projekt inom programmet utgörs av programtypen företagsforskarskola ("Företagsforskarskola i inbyggda och intelligenta system, EISIGS" vid Högskolan i Halmstad och "Företagsforskarskola i tillämpad informationsteknologi Apply-IT" vid Högskolan i Skövde) samt anställning av gästprofessorer (6 stycken), totalt åtta projekt som beviljades 40,2 mnkr.

Omstrukturering av forskningsinstitut (FI), 0 mnkr

Stiftelsen arbetade till och med 2006 aktivt med omstruktureringen av de svenska industriforskningsinstituterna i enlighet med stadgarna. Då överlämnades stiftelsens aktier i RISE Research Institutes of Sweden Holding AB till staten. Vid utgången av 2012 var marknadsvärdet på det kvarvarande kapitalet inom detta område ca 60 mnkr. Stiftelsen avvaktar ev. ytterligare omstruktureringar inom institutssektorn innan beslut fattas om medlens användning.

Främjande av informationsteknologi (IT), totalt 2,8 mnkr

Ett program erbjuds inom området, SIDUS (Starka distribuerade forskningsmiljöer). De fem beviljade projekten fick totalt 2,8 mnkr i planeringsanslag. I projekten

ska de nya lärosätena samarbeta med forskningsinstitut om ett avgörande forskningsproblem med största relevans för industrins fortsatta utveckling, alla inom stiftelsens område IT. I maj 2013 beslutas vilka av de beviljade projekten som får fortsätta och till hösten beräknas de distribuerade forskningsmiljöerna sätta igång sitt arbete. Alla har IT-inriktning men forskningsområdena skiljer sig starkt åt. Det kan gälla vård och omsorg, internetfrågor, testning i komplexa system m.m.

Övriga projekt, totalt 6,9 mnkr

Medlen användes till:

- en studie om näringslivets kompetensförsörjning som genomförs av Högskolan i Jönköping i samarbete med Ratio,
- ett bidrag till konferensen Högskola och Samhälle i Samverkan,
- bidrag till Vetenskapsfestivalen,
- bidrag till Forskningspolitiska institutet vid Lunds universitet för forskning och studier i samverkan med stiftelsens kansli för utveckling av programverksamheten och programmets effekter.

Beslutat stöd per nytt lärosäte 2012 (2011), samtliga områden (HÖG, KUB, IT), mnkr

	2012	2011
Blekinge tekniska högskola	48,1	15,2
Högskolan Dalarna	2,9	0,8
Högskolan i Borås	6,4	3,5
Högskolan i Gävle	21,6	0,0
Högskolan i Halmstad	38,0	59,0
Högskolan i Jönköping	12,9	36,5
Högskolan i Kristianstad	3,1	0,0
Högskolan i Skövde	36,8	36,5
Högskolan på Gotland	0,0	0,0
Högskolan Väst	27,8	1,9
Karlstads universitet	1,3	14,3
Linnéuniversitetet	16,6	8,4
Malmö högskola	1,9	12,6
Mittuniversitetet	10,1	16,4
Mälardalens högskola	117,0	20,6
Södertörns högskola	3,3	4,9
Örebro universitet	8,5	57,8
Summa	356,3	288,4

Stiftelsens åtagande 2012

Årets beslutade stöd till projekt

Årets beslutade stöd (totalt för HÖG, KUB, FI, IT och gemensamma projekt) uppgick till 361 (291) mnkr. Återförda och återbetalda medel från projekt uppgår till 13,9 mnkr. Antalet beviljade projekt uppgick till 83 (67). En förteckning över beviljade projekt finns i stiftelsens verksamhetsberättelse.

I diagram 1 nedan framgår fördelningen av det beslutade stödet per område, brutto. Kvarvarande kapital (marknadsvärde) för planering av stöd inom respektive område framgår av tabell på sidan 69.

Årets utbetalade stöd till projekt

I diagram 2 nedan framgår utbetalat stöd till projekt per område 2012.

Totalt utbetalades 235 mnkr till projektstöd 2012.

Kostnader för kansli, kapitalförvaltning samt övriga externa kostnader (mnkr)

	2012	2011	2010
Övriga externa kostnader (programanknutna kostnader)	3,5	5,1	6,3
Kapitalförvaltning	9,5	7,8	6,4
Personal (exkl. kapitalförvaltning)	21,5	25,1	31,0
Administration	16,5	20,1	22,5
Summa	51,0	58,1	66,2

Kanslikostnaderna har sänkts ytterligare främst genom rationaliseringar och nya rutiner och därmed behov av färre anställda. Inom kapitalförvaltningen har dock de personella resurserna förstärkts. Inom administration har kostnaderna för IT-stödet gått ner efter det att stora systemutvecklingar gjorts under 2010 och 2011.

Beslutat, ej utbetalat stöd till projekt

Beslutade, ej utbetalat stöd till projekt uppgick den 31 december 2011 till 534,7 mnkr. Skuldens förändring under 2012 framgår av nedanstående tabell.

Ingående balans 1 jan 2012	534,7 mnkr
Beslutat stöd 2012	+ 361,5 mnkr
Återförda medel	– 6,4 mnkr
Utbetalningar av projektstöd 2012	– 235,2 mnkr
Utgående balans 31 dec 2012	654,6 mnkr

Skulden har ökat med drygt ca 120 mnkr vilket är i enlighet med styrelsens planering för beslutat resp. utbetalat stöd.

DIAGRAM 1 Beviljat stöd per område 2012

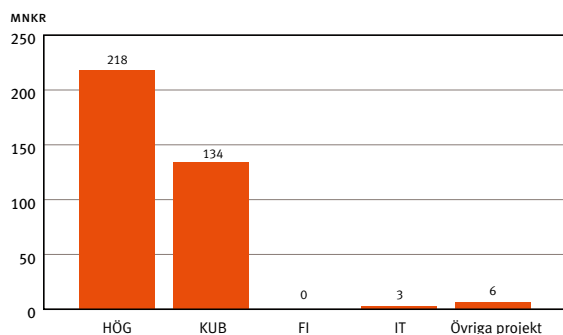
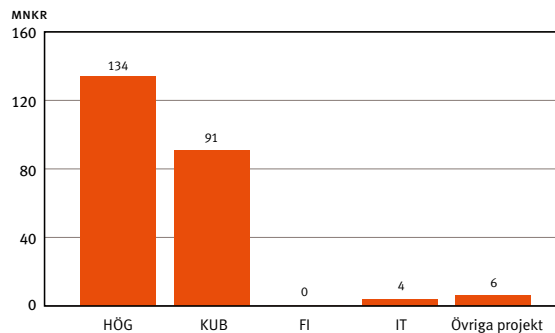

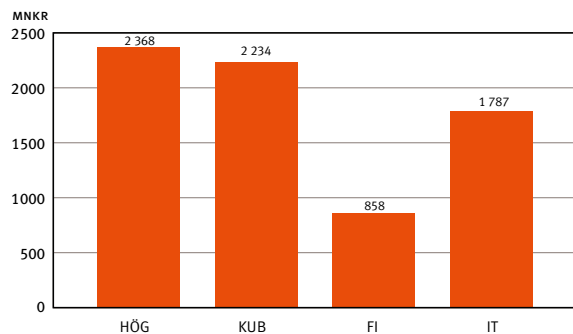
DIAGRAM 2 Utbetalat stöd till projekt per område 2012

Stiftelsens verksamhet 1995–2012

Under de 18 år som stiftelsen verkat har totalt 2 342 projekt beviljats stöd med 7,2 miljarder kr. Av det beviljade beloppet har hittills ca 6,5 miljarder kr utbetalats i stöd.

DIAGRAM 3 Beviljat stöd per område 1995–2012

Kvarvarande kapital per område

I § 4 i stiftelsens stadgar anges vad som ska gälla för medelsanvändningen (se sid. 64). En modell har skapats där stiftelsens ursprungliga kapital, 3 597 mnkr, delades mellan de fyra områdena HÖG, KUB, FI och IT. Kortfattat innebär modellen att utbetalningar dras från kapitalet i varje del samtidigt som avkastningen läggs till. Kansliets kostnader fördelas på resp. verksamhetsområde (exkl. FI).

Det kvarvarande kapitalet (marknadsvärde) uppgick 2012-12-31 till 6,3 miljarder kr, (skuld avseende beslutat

ej utbetalat stöd är avdragen). Fördelning per område framgår av nedanstående tabell.

Skatter

KK-stiftelsens verksamhet syftar – enligt propositionen 1993/94:177 om utbildning och forskning, kvalitet och konkurrenskraft – till att främja Sveriges konkurrenskraft genom kunskaps- och kompetensutveckling. Hur detta ska ske framgår närmare av stiftelsens stadgar. Stiftelsen har cirka 15 delprogram med inriktning på uppbyggnad av profilerade forskningsmiljöer vid nya lärosäten och forskningsinstitut, kunskaps- och kompetensutbyte mellan högskola och näringsliv samt på IT och lärande. Syftet med programmen är att höja kompetensnivån i såväl näringsliv som lärosätena.

Enligt 7 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229) är en stiftelse som uppfyller ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven begränsat skattskyldig till inkomstskatt. Det innebär bland annat att den inte betalar skatt på kapitalavkastning. KK-stiftelsen stöder sådana projekt som omfattas av det allmännyttiga ändamålet att främja vetenskaplig forskning genom bidrag till bland annat universitet och högskolor. Vidare stöder KK-stiftelsen projekt som såväl direkt som indirekt avser undervisning och utbildning genom att ge bidrag till olika intressenter som verkar för att höja kompetensen på områden inom stiftelsens stadgeenliga verksamhetsfält. Stiftelsen har vid en samlad bedömning kommit fram till att bidrag ges till sådan verksamhet som till helt dominerande del omfattas av lagens krav för begränsad skattskyldighet.

Verksamhetsområde	Ursprungligt kapital 1994-08-01 mnkr		Kvarvarande kapital	
	Andel		2012-12-31 mnkr	2011-12-31 mnkr
Forskning vid nya universitet och högskolor (HÖG)	35	1 259* 0	bundet 1 595 fritt 2 851	1 595 2 505
Kunskapsutbyte näringsliv, högskola och forskningsinstitut (KUB)	25	899	1 409	1 361
Omstrukturering forskningsinstitut (FI)	10	360	60	53
Främjande av IT-användning (IT)	30	1 079	427	397
Summa	100	3 597	6 342	5 911

* Vid stiftelsens start bestod HÖG-området endast av bundet kapital.

Stiftelsens förmögenhet och kapitalförvaltning

Marknadsvärde

Marknadsvärdet på stiftelsens tillgångar var vid årets början ca 6,4 miljarder kr. Vid årets slut var marknadsvärdet knappt 7 miljarder kr.

Förvaltning av stiftelsens kapital

Stiftelsens kapital förvaltas av anställda förvaltare i stiftelsen. Köp och försäljning av aktier, ränte- och hedgefonder sker från stiftelsen. Back- och middleoffice funktionerna sköts av Kammarkollegiet i enlighet med ingånget avtal. Stiftelsens tillgångar består av, förutom av aktier, andelar i hedgefonder och räntefonder, ett diskretionärt mandat med kreditobligationer samt likvida medel placerade på bankkonto.

Placeringspolicy för kapitalförvaltningen

Styrelsen beslutar årligen om placeringspolicyen och har det yttersta ansvaret för att den följs. Under 2012 har en större översyn gjorts av placeringspolicyen, dels allmänt om vilka villkor som ska gälla för stiftelsens kapitalförvaltning, dels p. g. a. den omorganisation som genomfördes den 1 november då kapitalförvaltningen organiserades som en enhet under vd från att tidigare ha varit direkt under styrelsen. I samband med detta inrättades också en oberoende riskkontroll- samt en compliance-funktion för kapitalförvaltningen.

Översynen ledde till att placeringspolicyen kortades ner och att kapitalutskottet (se nedan) fick beslutanderätt om mer detaljerade styrdokument som rör kapitalförvaltningen. Styrelsen beslutade också om en instruktion för kapitalutskottet.

Placeringspolicyen behandlar mål för kapitalförvaltningen, referensportfölj, buffertkapital, tillåtna innehav, förvaring av tillgångar m.m.

Målet för kapitalförvaltningen är en real årlig genomsnittlig avkastning på lång sikt – mer än tre år – med 3 %. Referensportföljen bestod 2012 av 60 % aktier, 20 % räntebärande, 15 % alternativa investeringar samt 5 % kassa.

I portföljen är lägsta tillåtna aktieandel 35 % och högsta tillåtna 70 %. Räntebärande placeringar ska utgöra lägst 25 % och högst 55 % av portföljen. Högst 15 % får placeras i alternativa investeringar.

Riskkontrollfunktionen, som påbörjade sitt arbete i november 2012, genomför kontroller av att angivna limiter i placeringspolicyen följs.

Övriga styrdokument för kapitalförvaltningen

Styrelsen beslutade, i slutet av 2012, att delegera till kapitalutskottet (se nedan) att besluta om vissa mer detaljerade styrdokument:

- Riktlinjer för risker inom kapitalförvaltningen.
- Riktlinjer för compliance (regelefterlevnad).
- Riktlinjer för rapportering.
- Riktlinjer för ansvarsfulla investeringar.
- Riktlinjer för utvärdering och godkännande av motparter.

Kapitalutskottet

Kapitalutskottet består av tre styrelseledamöter, två expertledamöter samt vd (från och med 2012-11-01) och kapitalförvaltningschefen. Kapitalutskottet tar fram förslag till ändringar i placeringspolicyen, beslutar om investeringar i nya tillgångsslag samt beslutar om ovan nämnda styrdokument. Utskottet ska kallas samman vid stora omvärldshändelser, kraftiga värdefall eller osäkerhet på de finansiella marknaderna.

Förändringar i portföljen

Tillgångsslag	2012-12-31	2011-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Aktier	60,1 %	63,8 %	70,9 %	71,7 %
Hedgefonder	12,1 %	9,5 %	6,3 %	6,1 %
Kammarkollegiets räntekonsortium samt räntefonder	17,5 %	16,4 %	14,2 %	16,6 %
Kreditobligationer, övriga ränteprodukter	5,1 %	4,5 %	1,5 %	1,6 %
Likvida medel	5,2 %	5,8 %	7,1 %	4,0 %
Summa	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Det har skett en fortsatt medveten reducering av andelen aktier. Innehaven i hedgefonder och i räntebärande tillgångar har ökats.

Avkastning

Totalavkastningen på stiftelsens kapital 2012 blev 13,1 % (referensportföljen 11,6 %). Totalavkastningen 2011 var -8,5 %.

AKTIEPORTFÖLJEN

Marknadsvärdet på stiftelsens aktieportfölj var vid årets början 4 101 mnkr och vid årets slut 4 200 mnkr. Aktier har nettosålls under året med ca 440 mnkr.

Utvecklingen på börsen har varit positiv under året.

Avkastningen i KK-stiftelsens aktieportfölj blev 18,1 %. Avkastningen enligt referensindex, OMXS60GI justerat, blev 16,6 %. Stiftelsen har under året bytt referensindex för aktieportföljen. Föregående års avkastning i stiftelsens aktieportfölj var (relaterat till dåvarande index) -14,9 %. OMX Stockholm Gross Index var 2011 -13,72 %. Aktieutdelningarna uppgick till 174 mnkr (182 mnkr).

HEDGEFONDER

Marknadsvärdet på innehavet i hedgefonder var vid ingången av året 613 mnkr och vid utgången av året 845 mnkr. Avkastningen var 4,2 % (3,9 %). Utdelningarna under året, ca 11 mnkr, återinvesterades. Nyinvesteringar har gjorts under året med ca 224 mnkr.

KREDITOBLIGATIONSPORTFÖLJ OCH ÖVRIGA RÄNTEPRODUKTER

Stiftelsen har en kreditobligationsportfölj som förvaltas av Kammarkollegiet efter riktlinjer för investeringar från stiftelsen. Under 2012 utökades mandatet med 50 mnkr. Innehavet är avsett att vara långsiktigt. Avkastningen var 6,8 % (6,1 %). Index var 4,7 % (6,8 %). Marknadsvärdet i slutet på 2012 var ca 177 mnkr.

Övriga tillgångar, ca 182 mnkr, består av två s.k. räntekorridorer. Dessa utgörs av ränteobligationer vars avkastning är beroende av utvecklingen för 3-månaders Stibor, dock med en lägsta garanterad nivå.

RÄNTEKONSORTIUM OCH RÄNTEFONDER

Marknadsvärdet på stiftelsens innehav i Kammarkollegiets räntekonsortium var vid årets ingång 1 055 mkr och vid årets utgång 1 062 mnkr. Utdelningen var 42 mnkr (50 mnkr).

Totalavkastningen – värdeförändring och direktavkastning – för Räntekonsortiet blev 4,6 % (5,4 %) jämfört med index 3,1 % (5,2 %).

Under året investerades i två räntefonder vars marknadsvärde den 31 december 2012 var 159 mnkr.

AVKASTNING I RÄNTEPORTFÖLJEN (EXKL. LIKVIDA MEDEL)

Avkastningen i ränteportföljen – som består av andelar i Kammarkollegiets räntekonsortium, andelar i två räntefonder, en portfölj med kreditobligationer samt två s.k. räntekorridorer (ränteobligationer) – blev 5,2 %. Det sammanvägda indexet var 3,3 %.

LIKVIDA MEDEL

Behållningen på stiftelsens tre bankkonton var vid årets ingång 381 mnkr och vid årets slut oförändrat 381mnkr. Erhållna räntor uppgick till 7 mnkr (8 mnkr). Räntan var i början på året ca 1,9 % för att i slutet på året vara ca 1 %. Avkastningen på likvida medel var för helåret 2012 1,5 % (1,97 %).

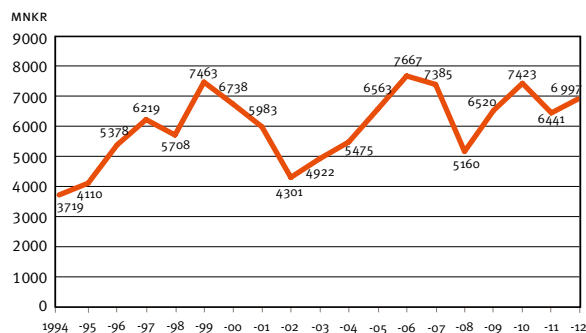
Bundet kapital

Cirka 1,6 miljarder kr av kapitalet är bundet och endast avkastningen på kapitalet får delas ut. Denna del avser ändamålet profilerad forskning vid nya universitet och högskolor. I övrigt får enligt stadgarna både kapital och avkastning delas ut. Styrelsen har beslutat att det bundna kapitalet ska värdesäkras med KPI. KPI minskade något under 2012. Det bundna kapitalet minskas dock inte utan förblir oförändrat jämfört med föregående år. Totalt har det bundna kapitalet värdesäkrats med 336 mnkr under 1994–2012.

Marknadsvärdet på stiftelsens finansiella tillgångar 1994–2012

Marknadsvärdet på stiftelsens kapital, som vid bildandet i augusti 1994 uppgick till 3 597 mnkr har under åren utvecklats enligt nedanstående diagram. Vid utgången av 2012 var marknadsvärdet 6 997 mnkr.

DIAGRAM 4 Marknadsvärde på stiftelsens finansiella tillgångar

Övrigt

Riskhantering

Stiftelsen arbetar kontinuerligt med att hantera och minimera operativa risker i verksamheten. Såväl kärnverksamheten (stöd till forskning och avancerad utbildning), kapitalförvaltningen, den ekonomiska redovisningen samt IT-stöd omfattas.

Under 2012 har fokus varit på att införa en oberoende riskkontrollfunktion för kapitalförvaltningen. Funktionen (som köps externt) genomför månatliga kontroller av att stiftelsens placeringar finns inom de limiter som finns angivna i stiftelsens placeringspolicy. Även vissa andra villkor i placeringspolicyen kontrolleras av funktionen.

Styrelsen har beslutat om riktlinjer för risker inom kapitalförvaltningen. Syftet med riktlinjerna är att kunna identifiera, hantera, kontrollera och följa upp risker.

Ett dokument har också beslutats av styrelsen om hur rapportering ska ske inom kapitalförvaltningen, dvs. vad

rapporter till styrelse, kapitalutskott, riskkontrollfunktion och vd ska innehålla samt hur ofta de ska lämnas. Rutinen träder i kraft i början på 2013.

Under 2013 kommer en compliancefunktion att byggas upp i enlighet med styrelsebeslut. Compliancefunktionen kontrollerar och följer upp regelefterlevnaden i kapitalförvaltningen.

I kärnverksamheten har arbetet med att förtydliga kriterierna i stiftelsens utlysningar slutförts och implementerats. Inom kärnverksamheten har också utarbetats mallar för bättre ekonomisk återrapportering från de beviljade projekten. De första rapporterna enligt de nya mallarna kommer in 2013.

En granskning av hur stiftelsens medel använts och redovisats i sju slumpvis utvalda externa projekt genomfördes 2012. Granskningen utfördes tillsammans med stiftelsens revisorer.

Nyckeltal

Flerårsöversikt (mnkr)	Not	2012	2011	2010	2009	2008
Beslutade stöd	7	361	286	318	158	249
Återförda stöd och återbetalade stöd	7	-14	-11	-29	-22	-10
Nettostöd		347	275	289	136	239
Totalt utbetalda stöd		235	311	275	297	191
Resultat från avyttring finansiella anläggningstillgångar	2	245	440	612	146	24
Årets resultat		455	649	758	308	185
Eget kapital (bokfört värde)	7	5 562	5456	5 082	4 622	4 450
Eget kapital (marknadsvärde) *	7	6 342	5911	6 866	5 969	4 452
Förvalt kapital **	5	6 997	6441	7 423	6 520	5 160

* Eget kapital + skillnaden mellan marknadsvärde och anskaffningsvärde finansiella anläggningstillgångar

** Marknadsvärdet av bokförda finansiella anläggningstillgångar och likvida medel

RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr

	Not	2012	2011
Stiftelsens intäkter			
Utdelning på aktier och hedgefonder		185 466	195 276
Ränteintäkter		62 637	68 693
Resultat från avyttring av finansiella anläggningstillgångar	2	244 774	439 719
Övriga intäkter		15 787	6 115
Summa intäkter		508 664	709 803
Stiftelsens kostnader			
Finansiella omkostnader		-1 324	-1 235
Administrationskostnader		-21 335	-25 098
Övriga externa kostnader		-2 650	-2 842
Personalkostnader	3	-27 801	-30 578
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	4	-1 013	-1 308
Summa kostnader		-54 123	-61 061
REDOVISAT ÅRSRESULTAT		454 541	648 742

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr

TILLGÅNGAR	Not	2012-12-31	2011-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	4	2 016	2 714
		2 016	2 714
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	5	5 764 875	5 597 221
		5 764 875	5 597 221
Summa anläggningstillgångar		5 766 891	5 599 935
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		3 114	6 247
Övriga kortfristiga fordringar		63 693	385
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	6	10 665	10 005
		77 472	16 637
Likvida medel			
Kassa och bank		380 733	380 908
		380 733	380 908
Summa omsättningstillgångar		458 205	397 545
SUMMA TILLGÅNGAR		6 225 096	5 997 480

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	2012-12-31	2011-12-31
Eget kapital	7		
Bundet eget kapital			
Stiftarkapital		1 594 601	1 594 601
		1 594 601	1 594 601
Fritt eget kapital			
Balanserade medel		3 513 306	3 212 185
Årets resultat		454 541	648 742
		3 967 847	3 860 927
Summa eget kapital		5 562 448	5 455 528
Avsättningar			
Beslutade anslag, ej kontrakterade		267 984	158 324
Summa avsättningar		267 984	158 324
Långfristiga skulder			
Kontrakterade, ej utbetalda anslag		239 452	230 245
Summa långfristiga skulder		239 452	230 245
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		3 844	1 923
Kontrakterade, ej utbetalda anslag		147 185	146 121
Övriga skulder		814	971
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	3 369	4 368
Summa kortfristiga skulder		155 212	153 383
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		6 225 096	5 997 480
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	9	21 485	50 201

NOTER MED REDOVISNINGSPRINCIPER OCH BOKSLUTSKOMMENTARER

Belopp i tkr om inget annat anges

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med föregående år, om inte annat anges.

För att ge en mer rättvisande bild är resultaträkningens uppställningsform anpassad till stiftelsens verksamhet.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden.

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Intäkter redovisas till verkligt värde av vad stiftelsen fått eller erhållit eller kommer att få.

Aktier och andelar

Stiftelsens värdepappersinnehav är långfristigt och förvaltas av stiftelsen som en portfölj. Värdering av värdepappersinnehaven sker kollektivt som en portfölj till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde. Detta innebär att om värdepappernas sammanlagda anskaffningsvärde överstiger det sammanlagda marknadsvärdet sker nedskrivning av portföljens värde till det sammanlagda marknadsvärdet.

Obligationer redovisas till upplupet anskaffningsvärde, vilket innebär att eventuellt över- eller underparivärde skrivs av under obligationens löptid.

Anslag

Beslutade anslag redovisas direkt mot fritt eget kapital. Beslutade anslag redovisas som avsättningar fram till dess att avtal slutits med mottagare av anslag.

När sedan avtal slutits redovisas en skuld. Beslutade och kontrakterade, men ej utbetalade anslag, redovisas som kortfristiga skulder, om utbetalning ska ske inom högst ett år, respektive långfristiga skulder om utbetalning ska ske senare än efter ett år.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Datorer	2 år, 3 år och 5 år
Inventarier	5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	5 år och 10 år

NOT 2 RESULTAT FRÅN AVYTTRING AV FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2012	2011
Vinst vid avyttring	377 649	511 829
Förlust vid avyttring	-132 875	-72 110
	244 774	439 719

NOT 3 LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA AVGIFTER Belopp i kr om inget annat anges	2012	2011
Medelantalet anställda (Omräknat till heltidsanställda)		
Kvinnor	13	16
Män	9	9
Totalt	22	25
Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader		
Löner och ersättningar till styrelsen	655 000	595 000
Löner och ersättningar till verkställande direktören	1 568 009	1 497 889
Löner och ersättningar till övriga anställda	16 017 271	18 342 646
Summa	18 240 280	20 435 535
Sociala avgifter enligt lag och avtal	11 706 901	12 725 217
Totalt	29 947 181	33 160 752
(varav pensionskostnader för verkställande direktören)	518 819	569 123
(varav pensionskostnader för övriga anställda)	4 192 449	4 197 193
Styrelseledamöter och ledande befattningshavare		
Antal styrelseledamöter		
Kvinnor	6	6
Män	3	4
Totalt	9	10
Antal personer i stiftelsens ledning		
Kvinnor	3	3
Män	3	2
Totalt	6	5

Styrelsearvoden

Ordföranden: 100 000 kr/år

Vice ordföranden: 30 000 kr/år

Ledamot: 20 000 kr/år

Sammanträdesarvode: 10 000 kr/sammanträde

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader till externa personer och bedömare uppgår till totalt 2 460 tkr (2 649 tkr).

Vd är tillsvidareanställd. Om Stiftelsen säger upp vd har denna, enligt avtal, rätt till ett avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner.

NOT 4 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2012-12-31	2011-12-31
Datorer och inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	12 510	15 915
- Inköp	315	552
- Försäljningar och uttrangeringar	–	–3 957
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	12 825	12 510
 Ingående avskrivningar	–9 796	–12 283
- Försäljningar och uttrangeringar	–	3 795
- Avskrivningar	–1 013	–1 308
Utgående avskrivningar	–10 809	–9 796
 Utgående restvärde enligt plan	2 016	2 714
 Projektknuten datorer och inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	–	205
- Försäljningar och uttrangeringar	–	–205
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0
 Ingående avskrivningar	–	–205
- Försäljningar och uttrangeringar	–	205
Utgående avskrivningar	0	0
 Utgående restvärde enligt plan	0	0
 Summa materiella anläggningstillgångar	2 016	2 714

NOT 5 AKTIER OCH ANDELAR	2012-12-31	2011-12-31
Aktieinnehav		
Ingående anskaffningsvärden	3 676 322	3 477 099
Tillkommande värdepapper	1 300 451	2 099 854
Avgående värdepapper	-1 501 327	-1 900 632
Utgående redovisat värde, aktieinnehav	3 475 446	3 676 321
Andelar i hedgefonder		
Ingående anskaffningsvärde	585 693	449 579
Tillkommande värdepapper	223 606	136 938
Avgående värdepapper	-72 367	-14 260
Reinvesterad utdelning	11 106	13 436
Utgående redovisat värde, andelar i hedgefonder	748 038	585 693
Kreditobligationer och övriga ränteprodukter		
Ingående anskaffningsvärden	280 408	103 805
Omvärdering ingående anskaffningsvärden	-	5
Tillkommande värdepapper	111 279	235 341
Avgående värdepapper	-54 719	-58 705
Återföring/nedskrivning	-491	-38
Utgående redovisat värde, kreditobligationer	336 477	280 408
Räntefonder		
Tillkommande värdepapper	150 000	-
Reinvesterad utdelning	117	-
Utgående redovisat värde, räntefonder	150 117	0
Räntekonsortium		
Ingående anskaffningsvärden	1 054 798	1 054 798
Utgående redovisat värde, räntekonsortium	1 054 798	1 054 798
Summa bokfört värde aktier och andelar	5 764 876	5 597 220
Likvida medel	380 733	380 908
Summa finansiella anläggningstillgångar och likvida medel, bokfört värde	6 145 609	5 978 128
Marknadsvärde		
Aktier och andelar	4 200 022	4 101 054
Hedgefonder	844 913	613 073
Kreditobligationer	350 047	290 516
Räntefonder	158 968	-
Räntekonsortium	1 062 334	1 055 403
Likvida medel	380 733	380 908
Summa finansiella anläggningstillgångar och likvida medel, marknadsvärde	6 997 017	6 440 954

Varav marknadsvärde utlånade aktier 3 939 717 (3 727 788).

Stiftelsen har enligt avtal med Nordea Bank AB (publ) vid varje tillfälle fullgod säkerhet för utlånade aktier.

NOT 6 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER	2012-12-31	2011-12-31
Förutbetalda hyror	1 459	1 461
Upplupna ränteintäkter	8 474	7 110
Övriga förutbetalda kostnader	731	1 434
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10 664	10 005

NOT 7 FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL Belopp i kr

	Stiftarkapital bundet	Balanserat resultat	Beslutade projektmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
Eget kapital 2012-01-01	1 594 601 112	3 487 373 204	-275 188 587	648 742 246	5 455 527 975
Omföring balanserat resultat		373 553 659	275 188 587	-648 742 246	
Värdesäkring bundet eget kapital	-	-			
Årets beslutade stöd			-361 470 182		-361 470 182
Årets återförda stöd			6 369 775		6 369 775
Årets återbetalda stöd			7 479 809		7 479 809
Årets resultat			0	454 541 084	454 541 084
Eget kapital 2012-12-31	1 594 601 112	3 860 926 863	-347 620 598	454 541 084	5 562 448 461

NOT 8 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER	2012-12-31	2011-12-31
Avvecklingskostnader personal	-	1 108
Upplupna semesterlöner	1 091	1 184
Upplupna sociala avgifter	692	843
Särskild löneskatt	132	-375
Förutbetald hyresrabatt	587	747
Fondförvaltningsavgift	535	499
Revisionskostnader	231	139
Övriga upplupna kostnader	102	178
Förutbetald hyresintäkt	-	45
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 370	4 368

NOT 9 ANSVARSFÖRBINDELSER	2012-12-31	2011-12-31
Ansvarsförbindelser (USD)	3 300 000	7 300 000

Avser en förbindelse att vid anmaning investera upp till 10 000 000 USD i en hedgefond. Hittills har KK-stiftelsen investerat 6 700 000 USD, varför återstående åtagande per 2012-12-31 uppgår till 3 300 000 USD.

Stockholm den 25 mars 2013

Christina Ullenius
Ordförande

Ola Asplund

Lena Blomberg

Eva Cederbalk

Bengt-Olof Elfström

Maria Khorsand

Leif Larsson

Britta Lundgren

Margareta Norell Bergendahl

Madelene Sandström
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats 2013-04-11
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

Förtroendevalda revisorer

Anders Forsberg

Sture Nordh
Suppleant

REVISIONSBERÄTTELSE

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling för år 2012. Stiftelsens årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 64–81.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. För den auktoriserade revisorn innebär detta att denna utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur stiftelsen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i stiftelsens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling för år 2012.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om huruvida vi vid vår granskning funnit att någon ledamot av styrelsen handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi har utfört revisionen enligt god revisions-sed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om förvaltningen har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningsskyldig mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande. Vi har även granskat om någon styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Stockholm den 11 april 2013
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

Förtroendevalda revisorer
Anders Forsberg

Sture Nordh (suppleant)

KK-stiftelsen, högskolornas forskningsfinansiär, finansierar framförallt forskning vid Sveriges nya högskolor och universitet, när den sker i samverkan med näringslivet. Stiftelsen verkar bland annat för att lärosätena ska bygga internationellt konkurrenskraftiga forskningsmiljöer, arbeta långsiktigt kring strategisk profilering och öka samarbetet mellan akademi, näringsliv och institut. KK-stiftelsen har sedan starten 1994 satsat 8,1 miljarder kronor i fler än 2 300 projekt.

KK-stiftelsen

Mäster Samuelsgatan 60, plan 9
111 21 Stockholm
Telefon 08-56 64 81 00
www.kks.se